

MAGYAR LAPOK

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 26. (1740) Oradea, 1938. febr. 4.

Primcolaborator: dr Gyártás Elemér

Micescu
külgügyminiszter hazaérkezett**A határon nyilatkozott az elébe utazott újságíróknak, hogy Titulescut, a Vasgárdát és a zsidókat az ország ellenségének tartja. — A keresztény kisebbségek levették napirendről genfi panaszait, hogy a zsidó panaszokkal össze ne keveredjenek**

Bukarest. Saját tud. Istrate Micescu külgügyminiszter az ország területére lépve, még Temesvár előtt nyilatkozott a sajtónak genfi benyomásairól és a következőket mondotta:

— Genfi benyomásaim alapján megállapíthatom, — mondotta, — hogy az országnak és nemzetünknek két ellensége van: Saint-Moritz (Titulescu célzás) és a Vasgárda. Mindjárt ezek után következnek a többi ellenségeink: a zsidók, akik talán mindennél veszedelmesebbek. Mi okiráltságjellegű jogokat adtunk a zsidóknak s most ők kifelé kémei az országnak. Romániának azonban több szövetségese van külföldön, mint amennyi belföldön. Másrészt, mint román és keresztény ember, elégtétellel állapíthatom meg, hogy az ország keresztény kisebbségei lovaságáról tettek tanúságot akkor, amikor csatlakoztak Genfben a román felfogáshoz, ugyanarra, hogy

a magyarok kiküldötte kijelentette nekem: ne tévesszem össze a magyarokat a zsidókkal.

— Az utolsó, ellenünk irányuló intrikát a Népszövetség titkársága által a Havas-ügynek-

ségnek adott közlemény oszlatta szét, amelyről Belgrádban szereztem tudomást, — fejezte be nyilatkozatát Micescu.

A „Curentul“ munkatársa megkérdezte a külgügyminisztert, mit szól azokhoz a rágalmakhoz, amelyeket a budapesti rádió az ő genfi tevékenységével kapcsolatban és általában Románia ellen világgá szórt?

Micescu így felelt:

— Ezeket a kérdéseket tisztázni fogja az a rádióegyezmény, amely a két ország között rövidesen létrejön. Meg kell azonban jegyez-nem — folytatta Micescu, — hogy Magyarországnak kiküldöttei Genfben tökéletes lovaság magatartást tanúsítottak és hogy általában az ország keresztény kisebbségei rendkívül lojálisan viselkedtek,

amiért köszönetemet fejezem ki nekik. Az ország keresztény kisebbségeinek panaszait, amelyek még függőben voltak, a Népszövetségnek levették a napirendről, mert kiküldötteik kijelentették, hogy a keresztény kisebbségek helyzetét nem akarják összekeverni a zsidókéval.

**Kihallgatás a királynál, beszámolás a minisztertanácson
A külgügyminiszter közleményt adott ki a lapoknak, hogy a zsidókérdés a külpolitika teréről a belpolitika terére kerül**

Istrate Micescu szerdán este tíz órakor érkezett meg a fővárosba és az állomáson a kormány tagjai fogadták. Már az állomáson hosszasan beszélgetett a külgügyminiszter Gogával. Csütörtökön valószínűleg kihallgatáson fogadják a külgügyminisztert a király. Egyébként a külgügyminiszter a következő közleményt küldötte el a lapoknak:

— Mielőtt jelentést tennék Ófelségének és beszámolnék minisztertanácsaimnak genfi benyomásaimról, csak annyit mondhatok a zsidó kisebbség panaszaiival kapcsolatban Genfben elért eredmények jelentőségéről, hogy a helyzetből folyó reménységem szerint országunk visz-

za fogja nyerni teljes szuverenitását minden, a belpolitikát érintő kérdésben. Ez a reménység azonban függ attól az erőtől, amellyel a románok nemzeti öntudatukat a választások során kifejezésre juttatják. A zsidókérdés egyelőre a belpolitika terére kerül, a külpolitika teréről. Csak a románság hazafias érzésétől függ, hogy Románia külgügyminisztere két hónap letelte után végérvényesen eltávolítsa a román zsidó kérdést a Népszövetség aktacso-mói közül. Az én célom egyelőre az volt, hogy előkészítsem ezt a végleges győzelmet. Azzal a megnyugvással térek vissza az országba, hogy a első előkészítő harcban győztem.

A patriarcha az ortodox egyházba való zsidó áttérések megrostálását kívánja

Bukarest. Saját tud. A Patriarchia körrendeletet küldött szét, amelyben figyelmezteti az ortodox lelkészeket, hogy különös figyelemmel járjanak el zsidóknak az ortodox egyházba való áttérésénél. A köteles katekizálás alkalmával hívják fel a figyelmüket, hogy csak meggyőződésből lehet áttérni, nem pedig érdekből. A körlevél határozottan eltiltja azoknak a zsidóknak az áttérését, akik nem román állampolgárok és a lelkészeket, akik ezt a rendelke-

zést nem tartják tiszteletben, eltávolítják szolgálatukból.

**KÉT UJONNAN ALAPÍTOTT LAP
GYANUBA KERÜLT. A „SEMNALUL“-T ELÉGETTÉK.**

Román nemzeti irányu körökben éles ellenhatás mutatkozik a „Rasaritul“ című reggeli lap és a „Semnalul“ című délutáni lap miatt, amelyekben a zsidó sajtó új formáját látják. Cernovitzban tegnap elégették a „Semnalul“-t. (Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

A 16. §

(S. I.) — A Nemzetek Szövetségét azért alapították, hogy a békének a biztosítéka legyen és megfékezze azokat a népeket, melyek mindenáron háboruszkodni akarnak. Tizennyolc évvel a megalapítás után pedig a maguk békéjét éppen a Nemzetek Szövetségétől féltik azok a népek, melyek országuk semlegességét — vagyis békéjét — hosszú korszakokon keresztül a békének e biztosítéka nélkül zavartalanul élvezték.

Ez a rövid foglalata annak a vitának, mely most Genfben a hírhedt 16. szakasz körül forog.

„Ha a Nemzetek Szövetségének valamelyik tagja, — mondja ez a szakasz, — háborúba kezdene, ezt ipso facto úgy kell tekinteni, mintha a Nemzetek Szövetségének összes tagjai ellen indítana háborút. Ezek tehát kötelezik magukat, hogy azzal minden kereskedelmi és pénzügyi összeköttetést megszakítsanak és megtiltják polgáraiknak, hogy a szerződésessző állam polgáraival ilyen kapcsolatban álljanak...”

Igen ám, mondja a helvét szövetség, de a négy ország közül, melyekkel a mi szabad kis hazánk határos, kettő immáron nem tagja a Nemzetek Szövetségének. A svájci semlegességét ezek éppen úgy garantálják, mint a többiek: garantálták a genfi paktum nélkül is, kötelezettségeiket pedig a legnagyobb próbatétel idején, a világháború alatt is megtartották.

A 16. szakasz azonban így folytatódik: „... a tagállamok kötelesek megakadályozni minden pénzügyi, kereskedelmi és személyes közlekedést a szerződésessző állam és a többi államok között, akár tagjai azok a Nemzetek Szövetségének, akár nem...”

Vagyis, ha valamelyik tagállam háborúba keveredne, Svájc köteles volna megakadályozni, hogy két hatalmas közvetlen szomszédja — akár Németország, akár Olaszország — azzal pénzügyi, kereskedelmi vagy csak pusztán személyes érintkezésben lehessen. Nem szabadna tehát megengednie, hogy olaszok vagy németek portékát küldhessenek az érdekelt ország felé, vagy egyszerűen Svájcon keresztül arrafelé utazhassanak. A helyzet még tragikusabb azonban akkor, ha akár Olaszország, akár Németország keveredne háborúba, a helvét szövetségnek pedig meg kellene akadályoznia, hogy a két nagy állam, mely ezidőszerezt szövetségben van egymással, svájci földön keresztül érintkezzenek is egymással. Nyilvánvaló, hogy ez a legnagyobb és legközvetlenebb háborús veszedelemet jelentené az alig négymillió kis ország számára: olyan nagy és közvetlen veszedelemet, mellyel szemben senki a világon nem tudná megvédeni, akárhogyan végződne is a viaskodás.

Kisebbség nagyobb változásokkal ugyanezt a helyzetet teremti ma a 16. szakasz valamennyi kis állam számára: Belgium tapasztalásából tudja, mit jelent két óriási malomkö között öröklődni, a skandináv államok és a többiek élénken el tudják képzelni. Meg lehet tehát érteni azt az általános heves rohamot, amit éppen a kicsinyek a 16. szakasz ellen intéznek s azt is, hogy Ausztria félrevonul az útból és részt sem akar venni ebben az áldatlan vitában.

Igen, — mondják az érvelők, — ha a Nemzetek Szövetsége egyetemleges volna, ha mindenki egyformán ülne benne, de nemcsak ül-

LÁBFÁJDALMAI egyszer mindenkori a meggyógyulnak AVAGY SEMMIT SEM FIZET Ez egyszerű mint az: 1×1!

Ime a század legnagyobb felfedezése a láb-
fájdalmak gyors és biztos enyhítésére. Az or-
vosok egyesítették a világ leghíresebb gyógy-
forrásainak gyógyóit „Saltrates Rodell” elne-
vezés alatt. Nem kell többé kínlódnia nyiláló
tyukszemével és fájó lábával. Oldjon fel egy
maréknyi Saltrates Rodell-t melegvizben, míg
a víz tejszerűvé válik. Amint beáztatja lábait
ebbe a tömény-oxigénes gyógyfürdőbe, meg-
gyuladt bokái és fájó lábai enyhülést kapnak.
A megkönnyebbülés azonnal beáll. A gyulladá-
sok eltűnnek. Nem kell többé kínlódnia meg-
gyuladt, kivörösödött, megrepesztett lábával.
A lábujak közötti kellemetlen szagu beteg bőr
ismét egészséges lesz. Ha vágyik a mielőbbi
megkönnyebbülésre kérjen még ma a legköze-
lebbi drogériában, vagy gyógyszerárban Sal-
trates Rodell-t, ha nem lesz tökéletesen megelé-
gedve, visszakapja pénzét, azonnal és minden
vita nélkül.

ne benne, hanem át is érezné, magáévá tenné
ezeket a nagy principiumokat, akkor bekövet-
kezhetné az eszményi állapot és a biztonság,
amit a genfi paktum s annak 16. szakasza ad-
hatna, valóban egyetemleges lehetne, mert el-
venné a kedvét, de még a lehetőségét is annak,
hogy akármelyik állam a maga önző útjait
járja és ne vessze magát alá a többiek együttes
döntésének.

Mindebből nyilván következik, hogy éppen
a principiumok körül van baj: helyesebben ott,
hogy a covenant-nak nevezett alapokmányban
egyáltalán nincsenek principiumok, csak mű-

ködési szabályok.

A békéről beszél, de nem igazságról. Rend-
szabályokat önt szigorú paragrafusokba, de
egyetlen szót sem szól a rend erkölcsi alapjai-
ról és feltételeiről. Szóval nem törvény, hanem
csupán perrendtartás: a törvény helyébe a dön-
tések állítják, amiket a szövetség tagjai majd
esetről-esetre hoznak és a renitens tagra rá
akarnak kényszeríteni. Ezeket a pillanatnyi ha-
tározatokat nyilván a pillanatnyi érdekek
döntik el: ezek az érdekek azonban igen ellen-
tétesek és türelmetlenek lesznek, ha a népek
nagy társadalmi fölött nem uralkodik valami-
lyen magasabb, mindenki felett álló törvény,
mely igazságot tesz és mindenkinek megadja
a magáét. Az a törvény, amelyik nincs benn
a covenant-ban.

Ez a törvény megvan, csak az a baj, hogy
nem kapott helyet a Nemzetek Szövetségének
alapszabályaiban: természeti jognak hívják, me-
lyet isteni tanítás szentelt meg és isteni pa-
rancsá emelt. Arról szól, hogy a földet Isten
az egész emberiségnek adta, annak javaiból te-
hát mindenkinek méltányos és igazságos részt
kell kapnia. A népeknek éppen úgy, mint az
egyed embereknek. A keresztény erkölcsnek ez
a fenkölt tanítása olyan világos és igazságos,
hogy nem minősíti lopásnak, tehát bűnnek azt,
amikor az éhező ember magának vagy család-

jának elvesz a másébol annyit, amennyi szük-
séges ahhoz, hogy végső inségében az éhezés
gyötrelmeitől megszabaduljon és megszaba-
dítsa attól azokat, akikről neki kell gondoskod-
nia. Már pedig nemcsak egyes éhező embere-
ket és családokat, hanem egész éhező és nyo-
morgó népeket is el lehet képzelni: minderről
azonban semmi sincsen a Nemzetek Szövetségé-
nek alapszabályában. És ebből fakad min-
den baj és bonyodalom. Ezért nem tudott egye-
temleges lenni a genfi szövetség s ezért maradt
írott malaszt a 16. szakasz. Ezért félnek attól,
hogy háborúba keveredhetnek a béke biztosíté-
kának segítségével olyan népek, melyek anélkül
századokon keresztül meg tudták őrizni béké-
jüket és semlegességüket minden szomszédos
viszályal szemben.

A bonyolult nagy nemzetközi viták és po-
litikai ellentétek, az ideológiák harca és min-
den egyéb egyetlen nagy erkölcsi kérdéssé
tisztult: nem lehet a „szent önzést” a népek
együttélésének legfőbb törvényévé avatni a jo-
gos önérdék állandó nagy veszedelme nélkül.
A nemzetek társadalmi éppen olyan, mint a
kicsiny embereké: ha nem uralkodik fölötté a
legfőbb törvény, béke és nyugalom helyett örök-
ös viszály és nyugtalanság színhelye lesz. A
Nemzetek Szövetségének csödjé így az isteni
törvény nagy győzelme és igazolása lett.

Szerencsétlenség ért az óceán fölött egy olasz vizirepülőgépet

A lángborult gépből egy német pilóta mentette ki Stopanni olasz repülőt

Natalból jelentik: Stopanni olasz repülőt, aki
szerdán reggel utnak indult, hogy Európába re-
püljön, szerencsétlenség érte. Az olasz pilóta
szerdán reggel 8 óra 10 perckor indult utnak
Natalból, hogy vizirepülőgépén visszatérjen
Olaszországba. Dél tájban az olasz repülő szikra-
távirón közölte, hogy az egyik motor rosszul
működik, ezért megfordul s visszatér Natalba. 2
óra 55 perckor a braziliai rádióállomáshoz S. O.
S. jelek érkeztek az olasz repülőgépről. Natalból

egy francia hajó és egy francia repülőgép utnak
indult, hogy segítséget nyújtson a bajba került
repülőgépnek. Ugyanakkor egy német vizirepülő-
gép Fernandó de Noronha szigetről szintén a
szerencsétlenség színhelyére sietett. Délután 4
óra 55 perckor érkezett a német repülőgép köz-
lése, mely jelezte, hogy sikerült megtalálnia az
olasz gépet, de a tenger színére leereszkedett
gép lángba borult és csak a pilótát sikerült
megmenteni.

Hatalmaskodók

Iria: Koroda Miklós

Sokáig tartott az ebéd, mert nagy szákmány-
nyal jöttek meg a vadászatról a testvérek: Kris-
tóf és Jakab. Mások sem szoktak éhenmaradni,
a rövid és vastaglábú tölgyfaasztal mellett, de
ma különösen jól belaktak. Az erős, maró, fűze-
res lében főtt vaddisznó-comb egészben került
terítékre és egy óra múlva, amikor újra bort hoz-
tak a cink-kupákba, már csak a hatalmas sonka-
csont meredezett a tálban.

— Igynék testvér — mondta az idősebb és az
erősebb, a két Kubinyi közül, a vastagszemöldö-
kű, lomposjárású Kristóf. — Szívvel és izzellel
ivott a kancsóból s a szemé pejjánul csillogott,
amikor az öccséhez eszélt:

— Jól mondtam ugy-e, Lestine fölött érdemes
lesbenállni vaddisznóra, ott a k-kenyebb vágas-
ban!

A fiatalabb intett a fejével, de nem hangos-
kodott úgy, mint a másik. Erős fiú volt Jakab
is, de szelidebb. Talán, mert olyan kékes árnya-
latu szemmel pillgott a világba és a nyaka sen-
annyira duzzadt, mint Kristófé. De enni épp úgy
tudott, mint a bátyja és a kupa sem fordult ki
a kezéből néhány emelés után.

— Kár esett bennünk, hogy ezt a darabot a
jövendő kaptam... — egymásra néztek és az
agyukra húzódt, enyhén szítáló ködben kirajzo-
lódt az idészármozott idegen arca, a sovány,
kényeskedő Zmeskal Venciszlo fehér homloka,
puha bőre. Most egyek lettek egészen a betolakö-
dő elleni gyűlöletben, jobban, mint a testvéri kö-
zösségben és hallgatásuk hideg, kemény ítélet s
fenyegetés volt.

— Miért kellett Szapolyai István özvegyének,
a tescieni hercegnének Árva várába hívni a
Zmeskalokat? Megvöltünk nélkülük is! — For-
tyogott a düh és a sérelem Kristófból. — Nem
elég, hogy még az Alföldről is idemenkölnek
a nemesek a török elől, a sziléziait is hozzánk
kellett hozni?

Felemelte a cink edényt és gurgulázva rohant

le a torkán a sűrű hegyi bor. A másik, a cseme-
sebbik és fiatalabb, a nyitott tűzhely lángjába
nezett. Már fűtötték a kora őszben, ererfelé a leg-
északibb vármegyében majdnem átmenet nélkül
kezdődik a tél. Reggel óta tüzeltek a cselédek a
tégelből összerakott kandallószerű, dísztelen fé-
lmetes száju tűzhelyen, de még így is hideg
volt a vastagfalú, boltozatos teremben. A kémé-
nyen át nemcsak a füst ment ki, kiszívta a szél
a meleget is. De a két Kubinyi nem fázott, fűtö-
tte az indulat, a lakoma és az ital. Súlyosan es-
terjengősen ültek a vastaglábú, nehéz asztal mel-
lett. Nem lett volna más gondjuk, mint a vada-
szat, a kopók és vadkanhajtó félvad kutyák be-
tanítása, a nyers és erős örömök. Ugy éltek, mint
a kiskirályok, Csák Máté unokái s hatalmaskod-
tak a falujukban, ítéletet osztogattak az uriszék-
ből és a parasztok kézesekkel köszönték meg a
kímért botokat. Most pedig jön ez a felszólítási
és nem akarja beengedni őket a lestinei erdőbe...

— Megverünk Venciszlót! — szállt fel a gőg
Kristófból és hátradobta kemény, edzett testét a
tölgyfából faragott karosszékben. A szelidebb Ja-
kabban is forrosodott a düh és a testvérek fölött,
a kihűlt tálak, a leragott vaddisznó-sonka körül
ott sűrűsödött a bosszu. Nem lehetett most más-
ra gondolni, csak a sértésre. Egyedül a bor se-
gített, a jó gőz, a felelőtlen süppedés a mámor-
ban, amely nagynak és erősnek formázta az
alakjukat. Nem törődtek azzal sem, hogy mi van
lent, három részre szakadt országban: a gyer-
mek Szapolyai Erdélyében, amelyet most az öz-
vegy királyné tart erőtlen és finnyás kezében, a
töröknek annyi iszonyu és remek halál után be-
hódolt várakban és Ferdinánd nyugati megyéi-
ben. A történelem messze gomolygott és innen
talán nem is lehetett megérteni: hogy lehet két
királya és három ura az országnak?

Most az idősebb testvér is belebámult a tűz-
be. Szerette Szapolyai Istvánt, Felsőmagyarország
egykori főkapitányát, aki még Mátyással harcolt
és Kinizsi Pállal járt Krakko alatt. Micsoda ur
volt! Hetvenhét várat kapott a királytól és Má-
tyás halála után még Corvin János árvái, lipói
és turóczi uradalmait is elfoglalta. A fia ugyan
király lett: Szapolyai János, az utolsó nemzeti

uralkodó, de alatta vált ketté az ország és János
Zeigmond már adót fizet a szultánnak...

— Inkább az unokájával törődne a tescieni
hercegnő, mint a sziléziai telepesekkel! — emelte
fel öklét Kristóf és indulatában a tányérba es-
pett. Minden megmozdult az asztalon és puhan
csengve érték össze a cinkelények.

— Hagyd most az özvegy hercegnőt! — ugrott
fel a másik, mint hosszú les után a hiuz. Láb-
ujjhegyen nyújtzkodott, csontjait ropogtatta el-
szántan, a melle kidagadt és hosszú haja hatra-
esett. Majdnem lánycs volt így Jakab a hosszú
fürtökkel, sima arcával, amelyen még csak a szá-
ja fölött kormozódott valami finom szőr.

— Venciszlót kell megtréfálni ugy, hogy ki-
szaladjon Lestineről! Elszedjük tőle, ami kedves
neki...

— Szereti a juhait — emelte fel fejét lassan
Kristóf.

— És a lányát: Borbálát? — mélyült el az
onyhe kétség Jakab szemében. — Elvesszük min-
denét: a juhait és Borbálát is — nézett bátyjára
és pajkos kedv játszott a pilláival. Az öregebb
átvette a hetke mosolyt és a két Kubinyi össze-
ütötte a fogó kupákat.

Hat parasztot vetek maguk mellé s meg az
este elindultak Lestine felé. A holdból már csak
csöppnyi tört darab maradt és az sem igen lát-
szott a felhők mögül. Jó idő, alkalmas, nehéz
hcmály, nem ismeri ki magát ilyenkor az idegen
az erdőben, csak a vadak barátja. Venciszlo pász-
torai behúzódtak a karámba, csak a kutyák ugat-
ták, mikor megéreztek a hasoncsuszó árnyakban
a veszedelmet: az embereket. De addigra már be-
nyomták a gerendás ajtót a Kubinyiak jobbágyai.

— Hajtsátok haza a nyáját! — parancsol: az
idősebb Kubinyi az embereknek.

— A másik dolgot hagyd egészen rám, állt a
bátyja ele Jakab.

Már hajnalodott s úgy futottak a felhők a hold
előtt, mintha fözöcskát játszanának az égen, mi-
re a lestinei Zmeskal-ház elé ért Jakab. Az embe-
reit kinnhagyta a faluzéles és egyedül dörö-
möt öklével az ajtón. Két kutya ugrott a fiatal
Kubinyira, de a vadász beléjük rugott és az álla-

A Népszövetség tanácsa befejezte századik ülés-zakát

A Kína és Japán közötti viszály ügyében sajnálkozott, hogy a helyzet még rosszabbra fordult. — Kína megbizottja a záróülésen vádbeszédet tartott Japán ellen. Lengyelország és Peru tartózkodott a szavazástól

Genfből jelentik: A népszövetségi tanács tagjai szerdán délután zárt ülést tartottak, melynek elején a lengyel és a perui megbizott kijelentette, hogy tartózkodni fog a szavazástól, mert nem kérték ki véleményüket a javaslat kidolgozása során.

A Tanács ezután nyilvános ülés keretében folytatta a tárgyalást, majd a szavazástól tartózkodó perui és lengyel kiküldött kivételével egyhangulag elfogadta a távolkeleti kérdésben beterjesztett határozati javaslatot.

Wellington-Coo kínai megbizott a nyilvános ülés folyamán rendkívül éleshangú támadást intézett a japánok ellen és azt állította, hogy a japánok a legbarbárabb harcieszközö-

hogyan milyen segínyt nyújthatnak egyénileg Kínának.

A NÉPSZÖVETSEGI ALKOTMÁNY-MÓDOSÍTÁSRÓL EGYELŐRE LEMONDOTTAK.

Genfből jelentik: A Népszövetség alapokmányának reformját tanulmányozó huszonnyolcas bizottság szerdán délután tartotta záróülését. A bizottság rövid vita után elfogadta a bizottság eddigi munkájáról készült összefoglaló jelentést, melyet a bizottság elnöke dolgozott ki.

Mendeville, Chile képviselője kijelentette, hogy nincs megelégedve a bizottság munkájának eredményével. Unden svéd megbizott

**Ha szédül,
hányingere
van, fáradt**

egy többnyire bélműködésben állott be zavar. Csak akkor érzé magát testileg és lelkileg jól, ha emésztése is jó és rendszeresen működik. A legbiztosabb segítséget a Leo labdac (Leo-Pills) nyújtja Önnek, mely természetes hatású, mert növényekből készül. Széjzen naponta két-háromszor egy-egy labdacot.

Leo-Pills Laxativ

hozzájárult a tárgyalás elnapolásához, de ő is elégedetlenségét fejezte ki az eddigi eredmények felett és bejelentette, hogy a svéd kormány az alapokmány 16-ik cikkelye tekintetében már is arra az álláspontra helyezkedik, amit az ülészakon kifejtett, vagyis, hogy a megkorlátozások alkalmazását tetszőlegesnek tekintti. Az elnök ezután megállapította, hogy a bizottsági tagok túlnyomó többségének véleménye szerint a jelenlegi időpont nem kedvező a mélyreható reform kérdésének megvitatására.

Rheuma, Köszvény, Ischias? Togat-tabletta

ket használják a lakosság ellen is. Hangoztatta a továbbiak során, hogy a távolkeleti viszály nem helyi jellegű, hanem igen fontos a világ további sorsának kialakulása szempontjából is.

A szavazás eredményének kihirdetése után az elnök berekesztette a Tanács századik ülés-zakát.

A Tanács záróülésén a távolkeleti viszály ügyében elfogadott határozati javaslatban a Népszövetség Tanácsa sajnálkozását fejezi ki, hogy Japán és Kína ellenségeskedése még mindig tart, sőt a helyzet rosszabbra fordult. A határozat emlékeztet a legutóbbi népszövetségi közgyűlés határozatára, mely a Népszövetség erkölcsi támogatásáról biztosította Kínát és a tagállamoknak azt ajánlotta, hogy tartózkodjanak minden olyan lépéstől, mely Kína ellenállását gyengíthetné, másfelől vizsgálják meg,

tok vinnyogva hátráltak. Dühös öregasszony nyitott ajtót. Jakab nem kérdezett semmit, félretolta, mint egy laza zsákot, amelyből félig kimerték a gabonát és behotorkált a legmesszebb eső szobába. Tudta, mert hírül hozták neki a cselédek: ott alszik a lány.

— Kelj fel Borbála — simult egészen közel az ajtóhoz és a hasadékon keresztül lehelte be a hívást. Széjtvetette a lábát, törzsével előrelelendült, mintha labdát várna, amit el kell kapni és kezébe vette az anyja kendőjét, amellyel a lány száját köti be, ha nagy riadalmat csap.

— Ki van kint? — röppent fel a szorongás Borbálából.

— Csak öhöz szaporán s ne csapj zajt: itt a török a falu alatt!

— Török? — sűrűsödött össze a félelem a torkában. De nem gondolkozott sokat azon, hogy Szolimán portyázói nem járhatnak ilyen muzás északon, hiszen ő csak kislány volt, most érte meg a tizenhetedik ősz és nem értett a hadi dolgokhoz. Felkapta magára a ruháit és kíváncsian, ijedten, parázsló arccal állt meg a nyitott ajtóban a fiatal férfi előtt.

— Ne félj és főleg: ne kiált! — hajolt egészen közel a lány füléhez Jakab — nem lesz büntetés, jó helyre viszlek: az anyámhoz. — Rá peritotta Borbála arcára a kendőt, de erre nem is volt nagy szükség és inkább csak a titokzatosság miatt kellett. Felkapta ölébe, hosszú vadászleptő alatt kongott az ebédlötem kópadozata. Az öregasszony dermedten lapult a sarokban, kiáltani akart, mikor meglátta: viszik a lányt, de Jakab könyökével lökte a földre és futva rohant az emberekhez.

Borbála nem sokáig kérdéseskedett a török portyázók után Jakab anyjának házában, de Venciszló, mint a megfurdt agyu birka rohant a juhai és a leánya után. A lestinei levéltár egykorú iródiákja szerint a birkákat visszakapta, de néhányat ott tartottak a Kubinyi-portán, mert kellett a lakodalmi torhoz. Így lett a testvérek bosszantó kedvéből esküvő és a felsősziléziai Zmeskol Venciszlóból magyar földesur.

Lupas kultuszminiszter kijelentése Brassóban: „A kulturának más alapja nem lehet, mint a vallás”

Brassó. Saját tud. Lupas Joan kultuszminiszter szerdán délben Brassóba érkezett, ahol egyenesen a városháza elé hajtatott. A miniszter tiszteletére megjelentek a városháza dísztermében a különböző egyházi és világi hatóságok fejei, hogy üdvözlétüket tolmácsolják. Lupas közoktatásiügyi miniszter az elhangzott beszédekre válaszolva, elsősorban elismerően kiemelte a kisebbségi egyházak fejének azt az álláspontját és magatartását, hogy ők a kormányt minden vonalon támogatni igyekeznek az ország érdekeit célzó munkában. Kijelentette a miniszter, hogy a kormány továbbra is törhetetlenül kitart hite mellett, amely szerint

a kulturának más alapja nem lehet, mint a vallás.

A miniszter arról is szólt, hogy az ország jelenlegi vezetőférfiai a románok Romániájáért s a keresztények Romániájáért küzdenek. Kitért ezután részletesen a demokrácia kérdésére is és erre vonatkozóan kifejtette, hogy a demokráciának az evangélium alapján kell felépülnie.

A beszéd befejezése után még néhány felszólalás hangzott el, majd a Goga-párt brassói tagozatának vezetősége délután 6 órakor bankettet adott a miniszter tiszteletére, aki az összejevetel után visszautazott a fővárosba.

Nagy újságvita a liberális párt és a legionisták között

A Viitorul kommunista hajlandósággal vádolja Codreanu híveit. — Codreanu visszavádolja a liberálisokat, hogy hóhérszerepre ajánlkoznak

Bukarest. Saját tud. Az utóbbi időben a Liberális Párt a „Viitorul” útján állandóan heves támadásokat intéz a „Totul pentru Tara” ellen. A „Semnalul” tegnap esti száma felhívja erre a jelenségre a figyelmet és megjegyzi, hogy a Liberális Pártban nem történik semmi ok nélkül, azért ennek a hirtelen megindított hadjáratnak komoly háttere kell, hogy legyen.

A „Viitorul” legutóbbi támadó cikkében egyébként azzal vádolja a legionista mozgalmat, hogy az feltűnően hasonlít a kommunizmushoz. Továbbá ilyen kérdéseket tesz fel a mozgalom vezetőjének címére: Mi a programja? Hogy akarja megoldani az agrárkérdést? Hogy oldja meg a gazdasági kérdéseket? A hadsereg felszerelését? Hogy fogja megszervezni a pénzügyeket? Hogyan fog pénzforszólásokat találni állami beruházásokra?

Ime, erre vonatkozólag világosítsa fel a „Totul pentru Tara” a közvéleményt, mert — folytatja a lap, — az a vers, ami a választási plakátokon olvasható, hogy t. i. „Csinál a ka-

pitány olyan országot, mint amilyen a szent nap az égen”, erre nem elegendő.

Codreanu válaszában mindenképp visszautasítja a kommunizmus vádját, aztán felteszi a kérdést:

Miért folytatja ezt a harcot a „Viitorul”? Meg akarja ismétetni az 1933-iki játékot? Másodsor is ajánlkozik a hóhérszerepre, amely elől két hónappal ezelőtt annyi bátorsággal megfutamodott? Hogy lehet az, hogy a Liberális Párt csak bukása után vette észre a legionista mozgalom kommunista voltát? Hiszen a legionisták ugyanazt az eszmetérjesztést fejtették ki november 20 és december 20 között is, mint most. Miért nem hozott a kormány akkor olyan intézkedéseket, amelyek meghozatalára a Liberális Párt most ajánlkozik?

**Olvassátok és terjesszétok
a Magyar Lapok-at!**

Kilián Zoltán:

Katolikus rádiók

A rádió, mint hitelesítő tényező

Tizenhét évvel ezelőtt, 1921 január 2-án közvetítettek először istentiszteletet rádió útján a világon. Az első rádiós istentisztelet Pittsburgban, az Északamerikai Egyesült Államok híres szénipari központjában ment végbe. Kísérlet volt ez egy új emberi találmányon, visszhangja is támadt, mint Pencer Miller a Radio und Religion című munkájában feljegyezte: egy négyszáz angol mérföldre lakó rádióamatőr vette éterbeli vadászata közben. Húsz esztendeje nem járt templomban ez az ember és most a veceerneye hangjai úgy hatottak lelkére, mint valami igézetes csoda; levelek százai nyugtázták boldogan az első rádiós istentisztelet vételét. A pittsburgi kísérlet e lelkesedő még nem sejtették, mivel fogja magát ez a siker kimőni, de az Egyház megérezte. A műszaki haladás, a természet kutatása, melyet oly sokszor hirdettek a hit ellenségének, segítőeszközi adott az Egyház kezébe. Elképzelhetetlen méretű és hatású hitelesítő tényező lett a rádió, mely a pittsburgi kísérletig csak a világi élet hangjait vitte szerte a földön.

Azóta az istentisztelet a vallásos előadás

fontos része csaknem minden rádióműsornak. A szoros értelemben vett istentisztelet a rendes műsorszoró állomások műsorának több-kevesebb helyet foglalja el; az erre fordított műsoridő a telekezetek száma, a helyi igények és a kormányzatok vallási érzelme szerint változik. Arno Huth kimutatása szerint általában a teljes műsoridő 1-20%-val rendelkeznek szabadon az egyházak, a svájci francia rádióban és az angol rádióban ez a műsoridő 50%-ig emelkedik, meg több az északi országokban: Dániában 5,70%, Norvégiában 7,35%, Svédországban 7,50%, Livániában pedig egyenesen 9,29%. A magyar rádió a műsoridőnek körülbelül 39%-át bocsátja az istentisztelet rendelkezésére.

A katolikus hitrendszer azokban az országokban, hol az általános jellegű rádió egyrészt fejletlen, másrészt nem mutat kellő érdeket a katolikus szükségletek iránt, régi elveihez híven maga igyekszik kiszolgálni önmagát. Ilyen helyeken katolikus rádiókat állít, melyek teljes sikerrel és hitbuzgalommal szolgálják a katolikus érdekeket.

Külön katolikus rádiók

A Radio Vatikán

A katolikus rádióélet központja és a legfőbb katolikus rádió természetesen a Radio Vatikán, hivatalos nevén „Radio Vaticana HVJ.” Két évre a Lateráni szerződés megkötése, vagyis a pápai állam önállóságának olasz részről történt elismerése után, 1931-ben avatták fel a Marconi vezetésével készült vatikáni rádióállomást, mely teljes mai működését 1934-ben kezdte meg. Csak rövidhullámon dolgozik, tisztán egyházi műsorról. Megkülönböztetett (à titre spécial) tagja a Nemzetközi Rádióúnióknak. Rendes műsora, melyet sokan nem ismernek még, a következő:

Vasárnap 11 órakor 50,26 méteren: betegek műsora latinul és franciául.

Hétfő: 16,30-kor 19,84 m-en, 20-kor 50,26 m-en. egyházi hírek olaszul.

Kedd 16,30-kor 19,84 m-en, 20-kor 50,26 m-en: egyházi hírek angolul.

Szerda 16,30-kor 19,84 m-en, 20-kor 50,26 m-en. egyházi hírek spanyolul.

Csütörtök 16,30-kor 19,84 m-en, 20-kor 50,26 m-en: egyházi hírek franciául.

Péntek 16,30-kor 19,84 m-en: egyházi hírek olaszul; 20-kor 50,26 m-en: egyházi hírek németül.

Szombat 16,30-kor 19,84 m-en: egyházi hírek olaszul; 20-kor 50,26 m-en: egyházi hírek hollandul.

Egy-egy műsoradás 15 percig tart, 19,84 méteren 10 kilowatt, 50,26 méteren 15 kilowatt adóerőséggel. Természetesen az itt megadott műsorszámokon kívül is működik fontos és ünnepélyes alkalmakkor az állomás, például pápai áldásosztás, pápai szentmise, pápai üzenetek, vatikáni ünnepségek és nagy egyházi hangversenyek, kanonizációs szertartások esetén.

Minden hó utolsó csütörtökén latin nyelven tudományos közleményeket ad az állomás Nuntius Radiophonicus Scientiarum címen.

A Holland Katolikus Rádiótársaság

Rendkívül érdekes a holland rádiózás és ennek keretében a Holland Katolikus Rádiótársaság működése. Ezt a társaságot a németalföldi katolikusok 1926-ban alapították püspöki segítséggel, egyesítve a rádióhallgatók öt nagy különálló szervezetét. A társaság legfőbb irányítója az ország nagy katolikus egyesületeinek képviselőiből

Csávossy Elemér S. J.:

A szeretet titka

az eucharisztikus évre készült szentbeszéd, utasítások — triduumok, lelkigyakorlatok, misztériók — szentórák tartására.

Ara 110 lei és portó.

Megrendelhető: könyvosztályunknál.

A National Broadcasting Company mellett hármas vallási tanácsadó szervezet működik a katolikus, protestáns és zsidó vallási közvetítések és előadások intézésére. A Columbia Broadcasting System „éteregyház”-nak nevezi a maga vallási műsorszolgálatát, mely minden nagyobb telekezetnek rendelkezésére áll. A vallási jellegű műsороk számaránya 1,30%.

Van azonban az Északamerikai Egyesült Államokban hat külön, teljesen katolikus rádióállomás is, mely kizárólag katolikus műsört ad, harminc katolikus intézménnyel és egyesülettel való szoros együttműködésben. Ez a hat állomás az amerikai katolikus élet vezérkarának magasabbrendű rádiónyilvántója és hatóeszköze.

A rádió Dél-Amerikában

A délamerikai rádióviszonyok még eléggé fejletlenek az európaihoz mérten. A műsor túlnyomó része hanglemes, temérdek reklámmal. A montevidói amerikai konzul írja például az Electrical Foreign Trade Notes-ban: „2-3 pernyei zenére 6-7 pernyei reklám következik csaknem mindig! Ily körülmények között nem csoda, ha a katolikus élet irányítói minden délameri államban külön katolikus rádióállomásra és studiőról igyekeznek és igyekeznek gondoskodni. Legjobban működő katolikus rádiója Uruguay-nak van, melynek pap a vezetője; oly szépen működik ez a rádió, hogy naponta nyolc műsorórát ad és a lakosság szívesebben hallgatja, mint az állami rádiót. Venezuelában több állomás ad rendszeresen katolikus műsört. Braziliában a katolikus egyesületek szervezték meg a katolikus rádiózást, de a korábbi kormányok eltűntették az istentiszteletet és vallási ténykedések közvetítését, a katolikus vonatkozású műsoroknak általános művelődési jellegbe kellett burkolóznok. Argentínában, hol kormányellenkezés mellett bárki állíthat rádióállomást, 40 adó működik. Reklámból is csaknem mind, a reklámozást a kormány figyelteti és korlátozza (két zeneszám között például száz szóval hosszabb reklám nem lehet, az orvosi és gyógyszerreklámokat szigorú szakértői cenzúrának vetik alá, tiltják a lövészenyek közvetítését, a sorsjátékok húzáseredményeinek közlését!).

A rádió Ausztráliában és Ázsiában

Ausztráliában a rádió (úgy az állam közreműködésével alapított rádióállomásozokat, mint a magánkézben működő sok állomás) nagy türelmeséget és jóindulatot mutat a vallási jellegű műsorszámok iránt; az egyházi műsorszámokra fordított idő felülmúlja az 5 százalékot. A katolikusoknak még ez előzékenység mellett is van egy külön rádióállomásuk, melyet a kongregációk tartanak fenn.

Ázsiában katolikus rádió nincsen. Kína rádiózása még fejletlen, 96 állomás közül pár kilowattos a legtöbb, egy-egy várost látnak el csak ezek. Az egyetlen nankingi rádió jelentékeny a maga 75 kilowattjával, a shanghai-i, mostanában sokat emlegetett állomások is kicsinyek. Katolikus szempontból több jelentősége van a japán rádióknak (Nippon, Hoozo, Kyokai), mely monopóliumos társaság 37 állomással. Műsorában a vallási rész élénk szerephez jut. Türelmesek és készségesek katolikus irányban is, a tokiói katolikus plébániáról közvetítik az istentiszteleteket, a templom plébánosát a rövidhullámú adóállomás Európa-műsorában is megszólaltatják; közvetítik a tokiói Sophia-egyetem paptanárainak előadásait és konferenciabezedeit; Assisi Szent Ferenc-ünnepséget ők is tartottak.

XI. PIUS PAPA koronázása ezidél évfordulója alkalmából ez a gyönyörű könyv jelent meg

Kállay Miklós:

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képpel mutatja be Szent Péter mai utódát a leghatalmasabb koncepciójú papák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások káprázatos pompájában, a zarándokok százazreinek hódolatától övezve. Megmutatja államférfiul bölcsességében és legmeghitebb és legteljesebb nemes emberi múltában. Ime néhány fejezete a könyvnek: Diadaloslop és a pápai szék. A lombard városoktól a Vatikán trónjáig Ratti bíbornok megválasztása.

A Conclave és XI. Pius választása.

A pápa fejedelme.

Hogy tölti a Pápa egy napját, stb. stb.

A könyv ára 264 lei és portó.

Megrendelhető: lapunk könyvosztályánál.

A belga katolikus rádió

A belga nemzeti rádió, az Institut National Belge de Radiodiffusion két részre tagolódva, mint külön francia és külön flamand rádió látna el két hullámhosszon a rádióhallgatók műsorigényeit. Ez az általános rádióintézmény hétről-hétre rendelkezésre bocsátja studioit, lemez- és hangjegytárát, zenekarát és műszaki berendezését három rádiótársaságnak, mégpedig a belga katolikus rádióknak, a szociális rádióknak, meg a szabadelvűek rádiójának. A katolikus rádió heti nyolc-nyolc műsorórát kap mind a francia, mind a flamand hullámhosszon. Műsora beszámol a belga katolikus élet minden érdekes jelenségéről és megnyilatkozási helye a virágzó belga, különösen flamand katolikus irodalomnak és zene-művészetnek. A mai élet minden jelensége katolikus megvilágítást kap ezekben a műsороkban. Nagy gondot fordítanak a változatos, valóban szórakoztató és nevelő gyermekórákra, meg a katolikus intézmények munkájának állandó, helyezini közvetítéses bemutatására.

Az északamerikai rádiók

Az Északamerikai Egyesült Államok rádióműsorszükségeit a reklámokból élő nagy rádiótársaságok látják el, elsősorban a National Broadcasting Company meg a Columbia Broadcasting System. Mindkettő a helyi állomások hatalmas sorozatával bír. Mellettük kisebb társaságok állomásláncai is működnek, egy ilyen kisebb, huszonhathatagú állomásozolat társaságának mikrofonja előtt beszél legújabbban ismét Coughlin E. Károly, a közismert amerikai „rádiópap”, miután felettes egyházi hatóságától az engedélyt megint megkapta. Az ilyen amerikai rádiótársaságok műsorhelyét egyszerűen kibérli az ember, a muzsika, felolvasás vagy hangdarab a bérle ajándéka a hallgatóságnak. Van azonban nem fizetett műsor is, ezt a társaság saját költségén adja vagy egyházaktól, egyetemektől, közintézményektől veszi át ingyen. Ez utóbbi műsor-fajtában szerepelnek a katolikus műsorszámok.

Ismét diplomáciai vihar támadt a Földközi-tengeren

Az „Endymion” nevű angol hajó megtorpedózása miatt nagy az izgalom. — A francia és olasz nagykövetek Eden külügyminiszternél

A földközi-tengeri kérdés néhány hónapos nyugalom után ismét a nemzetközi érdeklődés középpontjába került. Az újabb izgalmat az keltette fel, hogy az „Endymion” nevű angol hajót a Földközi-tengeren ismeretlen nemzeti-szerű tengeralattjáró elsüllyesztette.

Szerdán délután Eden angol külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott Grandi olasz és Corbin francia nagykövetekkel, a nyoni egyezményt aláíró államok képviselőivel. A nyoni egyezmény tudvaleg a földközi-tengeri kalózkodások megakadályozására jött létre. Kiszivárgott hírek szerint a hármas tanácskozás során Eden bizonyos indítványokat tett a spanyol kérdésben. A két nagykövet az indítványokat átvette azzal, hogy kormányához juttatja.

VÖRÖS ÉS FEHÉR KÖZLÉSEK A TORPEDÓZÁS-RÓL — A SPANYOL NEMZETIEK MÉLTATLAN-KODVA FOGADJÁK AZ ANGOL LAPOK GYANUSÍTÁSAIT

Barcelonából jelentik: Az „Endymion” elsüllyesztéséről spanyol köztársasági részről a következőket jelentik:

— Két angol torpedóromboló egészen Almeriáig kísérte el az „Endymiont”, de a kapitány hajójával az éjszakai időszak miatt a part közelében vesztéget és csak másnapra halasztotta a befutást Cartagena kikötőjébe. Eközben történt a torpedótámadás. A torpedó a hajó

orrát találta. A legénység azonnal a fedélzetre sietett, de nem volt idő a mentőcsónakok lebecsátására, mert a hajó percek alatt elsüllyedt. A szerencsétlenséget csak négyen éltek túl. Ezek mindaddig a felszínen tudták magukat tartani, míg egy parti őrhajó a torpedózás után 45 perccel fel nem vette őket fedélzetére. (Ugy Almeria, mint Cartagena a vörös spanyolok birtokában lévő kikötő.)

Salamancából jelentik: Az „Endymion” angol cirkáló elsüllyesztésének a körülményeiről a nemzetiek részéről a következő közleményt adták ki:

Megállapítást nyert, hogy a vörösök partvidékén több zavarkeltő központ működik, amelyek moszkvai utasításra igyekeznek a nemzetiek rovására és hátrányára konfliktusokat előidézni. Az „Endymiont” is ilyen vörös zavarkeltő tengeralattjáró süllyesztette el. Ez annál is inkább biztosnak mondható, mert az „Endymion” segélykérő jelzéseire sem a vörös hajók, sem a vörös parti kikötők nem feleltek. az elsüllyesztés hírére pedig már akkor közölték a nyilvánossággal, amikor a megmentett legénység még partot sem ért. A nemzeti spanyol közvélemény élesen elítéli a londoni lapok-
rak ebben az ügyben való magatartását. Ezek a lapok ugyanis teljesen kritikátlanul a spanyol nemzetieket és Olaszországot vádolják az „Endymion” elsüllyesztésével.

Az angol alsóházban kérdésekkel ostromolták a külügyminisztert

Eden nyilatkozott a földközi-tengeri kalózkodásról

Londonból jelentik: Eden angol külügyminiszter hétfőn egész sor külpolitikai kérdésre adott feleletet.

A földközi-tengeri kalózkodás visszatérése tárgyában feltett kérdésre válaszolva kijelentette, lépéseket tett, hogy a francia és olasz kormány képviselőivel megbeszélje a kérdést. Anglia bizonyos javaslatokat tesz majd, hogy az „Endymion” megtámadásához hasonló esetek a jövőben elő ne fordulhassanak. Eden a továbbiak során megerősítette, hogy a hajóórjárok megerősítése már megtörtént.

A távolkeleti kérdéssel kapcsolatban az angol külügyminiszter kijelentette, hogy a Népszövetség tanácsa ezidőszent a távolkeleti helyzetről hozandó határozatot mérlegeli. Ebben a határozatban nem lesz semmi olyasmi, ami a népszövetségi hatalmak és a többi hatalom közötti együttműködést kizárná.

A spanyol kérdésben Eden kijelentette, hogy Anglia kész résztvenni minden nemzetközi kísérletben, mely a légiháború emberesebbé tételének céljait szolgálja. Angol kezdeményezésre a szemben álló spanyol küzdőfelek között az utóbbi időben 243 foglyot cseréltek ki.

Másik kérdésre, mely az angolelles olasz propaganda vonatkozott, az angol külügyminiszter azt válaszolta, hogy a helyzet ma is ugyanaz, mint ahogyan 1937 december 20-iki beszéde során esetelte. Akkor kijelentette, hogy ha Olaszország a propagandát nem szünteti meg, lehetetlenné válik olyan légkört teremteni, mely szükséges ahhoz, hogy a kölcsönös kapcsolatok megjavítására irányuló megbeszélések meginduljanak. Az olasz rádióállomások ennek ellenére még ma sem hagyták abba az angolelles propagandát.

Eden végül hangoztatta, hogy a brit kormány a legutóbbi egyiptomi kormányválságnál

ragaszkodott az angol-egyiptomi szerződés betűihez.

FRANCIA ÉS ANGOL HADIHAJÓK INDULTAK A FÖLDKÖZI TENGERRE

Toulonból jelentik: Az elmúlt napon nyolc cirkáló futott ki a touloni hadikikötőből. A kivonulás indokul a gyakorlatozást hozták fel, azonban megbízható értesülések szerint a francia hajók kifutása az „Endymion” elsüllyesztésével beállott helyzet miatt történt.

Gibraltárból szintén két angol cirkáló indult el a Földközi-tengerre.

Fertőtlenítő és bakterium-ölő

Odol 83

SZÁJÁPOLÁS

Parlamentnélküli kormányzás Egyiptomban Feloszlatták a képviselőházat

Kairóból jelentik: Faruk király rendelettel feloszlatta a képviselőházat. A képviselőház első ülésére gyűlt össze és így megalakulása után azonnal feloszlatták. A feloszlátás oka az, hogy a mostani kormányelnök pártja a képviselőházban kisebbségben van. A képviselőház újabb összehívásáról még nincs intézkedés.

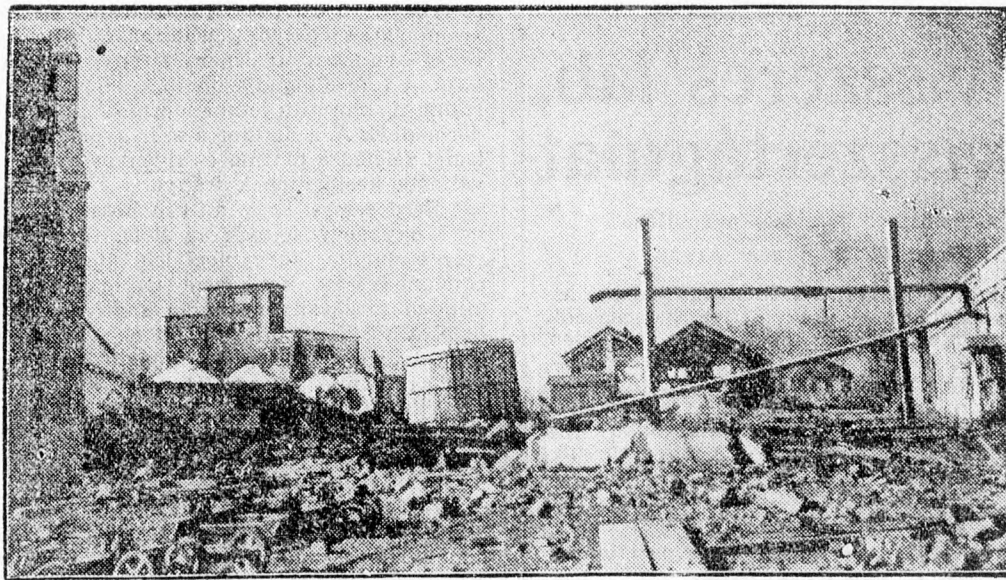
Külpolitikai élénkség Ausztria és Csehszlovákia körül

Hodzsa csehszlovák miniszterelnök kétheti tartózkodása Tirolban. — Bécs és Prága a francia képviselőház külügyi bizottságában. — A török külügyminiszter Bécsben

Berlinből jelentik: A német távirati irodának jelentik Bécsből: Hivatalosan megerősítik, hogy Hodzsa csehszlovák miniszterelnök kedd óta Ausztriában tartózkodik. Megcáfolták azonban azokat a híreket, melyek Hodzsának Schuschnigg kancellárral való találkozásáról szólnak. További értesülés szerint Hodzsa a szerdára virradó éjszakát Bécsben töltötte, majd szerdán reggel egy tiroli téli sporthelyre utazott. Hodzsa két hétig szándékozik Ausztriában maradni.

Párizsból jelentik: A képviselőház külügyi bizottságának szerdai ülésén Mistle, a bizottság elnöke beszámolt legutóbbi prágai és bécsi utjáról és ezzel kapcsolatban ismertette az Európát érintő kérdéseket. Fejtegetéseit rövid vita követte.

Bécsből jelentik: Hír szerint Rüssdi Arras török külügyminiszter kedden Genfből jövet Bécsbe érkezett. Két napra tervezett bécsi tartózkodása szigorúan magánjellegű.

Tsingtau romokban heverő városrésze, amelyet a japánok bombái gyújtottak fel.

Gimesi Nándor szerzetes-tanár filmen örökíti meg a láthatatlan életet

Budapest, február hó.

Üvegkalitkában, selymes papírhulladékok között, vidám, hársnyos bundájú, szürke egérke szimatol. Fényes gyöngyszemével kíváncsian bámul az üvegen át. Bizonyára jól látja a mikroszkópokat, filmfelvételgépeket, különböző laboratóriumi tárgyakat, sőt a Jupiter-lámpákat is, amelyek elfoglalják a laboratórium asztalait, polcait, az állványokat és a szögleteket. Ez a laboratórium a budapesti Szent Imre-gimnázium modern palotájában, az első emeleten van. Ha a diákok megállnak ajtó előtt, titokzatosan összeguggognak, mert előttük talán még nagyobb rejtelem, mint a felnőttek előtt, amit Gimesi Nándor dr. ciszterci-rendi tanár és a műgyetemen a koloidkémia magántanára az ajtók mögött csinál. Gimesi professzor a tudományos filmezés és a mikrofotografálás tudosa.

Fiatal ember még, nem szórakozott, szigorú, hanem mosolygó, közvetlen, s nemcsak diákjainak, hanem a laboratóriumba nagyritkán beavatott idegeneknek is készséggel magyarázza meg, mit ért el a mikroszkópra szerelt filmfelvételgép. Előre elmondhatjuk, hogy oktató és tudományos filmjeit Franciaországban, Svájcban, Ausztriában, Németországban, sőt Japánban is bemutatták és kitüntették s mindenütt megbecsülést, elismerést szerzett ez a végtelen kitaratást,

türelemet és nagy tudást igénylő munkásság.

Az egérke nyugtalankodni kezd, Gimesi professzor kinyitja a kalitka ajtaját és az apró állat gazdája tenyerébe mászik, megelégedetten összekuporodik.

— Ez az egyik sztárom — mondja mosolyogva. — Játékfilmet készítettem ugyanis két egérke életéről, de a levelibéka, zöldszöcske, fekete rigó, gyík, ürge és sün életmódját is megörökítettem.

Hetekig, sőt hónapokig tartó megfigyelés és munka eredménye az a sok apró tekerces, melyet féltve őriz Gimesi professzor és amelyet méltán irigyelnek a külföldi tudósok. Mint mondja: a bogáncs életének filmezése már sokkal hosszadalmasabb és nehezebb volt. Egy évig tartott, de a film most már tökéletesen megörökíti a bogáncs életét, környezetét és a rajta vagy belőle élő állatokat.

Odavezet az egyik mikroszkóphoz, bekapcsolja a nagy fényerejű lámpát, azután nyitott üvegedényből néhány növényiszárat emel ki, melyekből kissé zavaros, nyálkás víz csepeg.

— Elég ebből a vízből egy csöpp, hogy meglassuk benne az életet, amit előbb mikroszkópon mutatok be, azután filmen. Sejték szárai, baktériumok ezrei élnek, mozognak táplálkoznak ebben az egyetlen cseppben.

Népvándorlás, harc és gázhalál egy csepp vízben

Elrendezi a lemezt, némi igazítás a bonyolult lencserendszeren és leírhatatlan látvány tárul elénk. Duzzadt rizsszemekhez hasonló, átlátszó lények sokasága mozog, kering, szemmel alig követhető gyorsasággal. Mozgásukban rendszer van, egy cél felé törekednek: oxigén kell nekik. Átlátszó testükben ezüstgyöngy: a mag és apró pontok a sejtnedvben: a táplálék. Az állatok százai kavarognak itt, összeütköznek és puha testük ilyenkor deformálódik. Körülöttük hajszálvékonyaságú, apró, fehér foltok: a baktériumok ezredei. Valóságos népvándorlás fejlődik ki, egy cél, egy hely felé törtetnek a fény és a meleg elől, mint a szikkadt kínai tartományok éhező népe, ha más vidékre vándorol az élelem reményében. Lökődés, tiporják, egymást, valóságos közelharcot vívnak. A mikrokozmosz élete ez, amely a csodás készüléken keresztül olyan, mintha az égitestek millióinak keringését látnánk.

— Most pedig következik a gázhalál! — mondja Gimesi professzor és formalinnal telt

üvegcsét helyez a lemez alá.

Az előbb harcoló parányok pillanatok alatt megmerevednek, testük megfakul, a tejfehér és ezüstös villanások kialusznak. Elhal, mozdulatlanul válik az egész világ. Csak a baktériumok bírják még egyre! Mint a temetőférgék, úgy vo-

A vizibolhától a kékmoszatig

Ujabb tekercest vesz elő a professzor: a vizibolháról készült.

Több héttig tartott és számtalan állatka életébe kerül, míg ultramikroszkópikus felvételekkel sikerült lerögzíteni a vizibolha szívének, izmainak és szemidegeinek működését.

— Érdekes ennél a parányi lénynél, hogy szív működése kétfázisú, mint két pontosan dolgozó pumpa.

És valóban, a pergő képeken, természetesen óriási nagyításban, jól látni az apró állatka szemmel láthatatlan szívét. Mint valami különös gép, úgy dolgozik, szivattyúz és kalapál az életért. Ugyanígy a szemidegek mozgását is külön örökítette meg a tudós, aki az ultramikroszkóp segítségével ötszáz, sőt ezerötszáz-szoros nagyításban vetíti le ennek a parányi szervezetnek a működését. Ugyanígy megfigyelhetjük egy másik filmtekercesen a közismert pletyka nevű növény (tradescantia) plazmájának áramlását, szabályos körmozgását. De ez a kerék emlékeztet; mozgásirány megváltoztatható. A film elmondja nekünk, hogy, ha a preparátumra klorotilt fecskendeznek, a sejtek megdermednek . . . amikor a szer gyorsan elpárolog, ismét feléle a plazma és ilyenkor gyakran megváltozik keringésének iránya.

Kérdésekre, hogy milyen hosszú ideig figyelhető ugyanegy sejtnek az élete, Gimesi professzor elmondja, hogy megfelelő körülmények között, nedvesen, két-három napig is élhetnek és minden mozgásuk aránylag könnyen fényképezhető. A tökéletes mikroszkóphoz szerelt keskeny-filmfelvételgép szalagján lerögzítődnek a mozgások, az áramlások: az élet.

Ujbl fényben úszik a laboratórium. Kérdem Gimesi Nándor professzort, hogy hány tekerces tudományos filmet készített eddig. Mosolyogva mondja:

— Ezt hamarjában nem is tudnám megmondani, mert rettentő nehéz ebben a raktárban rendet tartani. Annyit tudok, hogy többszázat, mondjuk: ötszáznál többet. Megörökítettem a gázok molekuláinak nagysebességű mozgását, amely a gázok nyomását idézi elő. Ez nemcsak

Dr Ernst Häckel tanár nyelvpedagógus
VILAGMODSZERE

Tanuljunk könnyen, gyorsan angolul!

Az angol nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere mindenki számára.

Irta: Dr Szenczi Miklós

az Aberdeen-ni egyetem (Nagybritánia) Magisztere a báró Eötvös József Collégium tanára.

A helyes kiejtés pontos megjelölésével, szövegjegyzék és a feladványok megjelölésével, dr Ernst Häckel tanár már imert és közkezdvelt módszere szerint feldolgozva és összeállítva, a kiváló szerző neve és a Häckel módszer világsikere biztosítékai az angol nyelvtan újszerűsége, kiváló értékei és rendkívül használható voltának.

Ez az az angol nyelvtan, melyből valóban a legrövidebb idő alatt, fáradság nélkül, örömmel és tökéletesen sajátíthatja el mindenki a ma már nélkülözhetetlen angol nyelvet.

Erre a könyvre vártunk!

Igen szép és gondos kiállításban fűzve 215 le

Kapható: könyvosztályunknál.

naglanak az élettelenek körül, de csakhamar befejeződik az ő életük is.

A tudós pap kioltja a mikroszkóp lámpáját és bekapcsolja a vetítő készüléket.

— Most lássuk mindezt a film keskeny, pergő szalagján. És figyelje meg, mennyivel jobban látható ugyanez a vetítőlámpán, mint a mikroszkópban.

Valóban az egész élet és halál lejátszódik ismét, pergő képeken, erősen felnagyítva, sokkal szemléltetőbben és sokkal izgalmasabban. Amikor a gázhalálhoz érkezünk, összeszorul a néző szíve: mintha egy mozgalmas, dolgozó város egyszerre válnék élettelené. A láthatatlan élet válik így, Gimesi professzor egyszerű tudományos filmjeinek segítségével annyira látható, hogy szinte el se tudjuk képzelni a film pergése közben, hogy mindez csak egy vízecséppnek a története, amelyet szabadszemmel teljesen átlátszónak, üresnek gondolunk.

tanügyi szempontból fontos. Így például meghatározható a filmen egy köbcéntiméter gázban a molekulák mennyisége, a nyomásra, térfogatra és hőváltozásra vonatkozó törvények helyessége. A mikrofilmezés fontossága tulajdonképpen abban van, hogy lerögzítik a szemmel nem látható jelenségeket. Egyik ilyen érdekes probléma a mindenütt jelenlévő kálium-cso-dátatos szerepe a sejtek égésében. Ugyanígy fontosságú természetesen a sejtek építési munkája, az élő sejtek osztódása. Orvosi szempontból lényeges, hogy kimutatható így a sejtek egészséges vagy egészségtelen működése, amely a rákkutatás terén jelent beláthatatlan lehetőségeket. Legközelebbi kísérleteim erre fognak irányulni. Különben a tudományos filmezésnél kifoghatatlanok a problémák, mert ez új terület a tudományos kutatásban. Ott van például a nátrium! Lassított mikrofelvételt készítettem a víz bontásáról, a nátronlúg keletkezéséről, a nátrium-hidroxid keletkezésének sebességéről. Külön világ a vízben élő egysejtű növények és állatok élete, melyet szintén megörökítettem, éppen úgy, mint a kékmoszat és kovamoszat mozgását.

Élesen felberreg az óra kezdetét jelző csengő, a professzor búcsúzik, az egérke visszakerül a kalitkába, a filmtekercesek a polcokra, mert a IV. osztályban van következő órája Gimesi tanár úrnak.

D. Koller Erzsébet.

A legújabb szentírás kiadás

ÖSZÖVETÉS. I—III. kötet Vázonkötésben 1080 lel.

UJSZÖVETÉS I—II. kötet. Vázonkötésben 360 lel.

UJSZÖVETÉS. Rövid jegyzetes zsebkötés, köve 40 lel.

Kapható könyvosztályunknál

Segítség és gyógyulás mindazoknak, akik visszértágulatban szenvednek

Fontos könyvüldonság!

A visszeres láb, a visszértágulat

megelőzése, kezelése, gyógyítása.

Irta: Dr Engländer Árpád

Ez a könyv megtanítja, hogyan szabadulhat makacs, fájdalmas, kellemetlen betegségétől. **A tartalomjegyzékből:** A visszeres bajok jelentősége. — A láb vérkeringési viszonyai. — Hogyan keletkeznek a visszértágulatok. — A visszértágulat tünetei. — A visszértágulat komplikációi. — A visszértágulat okai. — A visszértágulat diagnózisa. — A visszértágulat kezelése és gyógyítása. — Kompresszió kezelése, nyomókötések. — Műtéti kezelés. — A biztos gyógyulás útja. stb.

Kapható: A Magyar Lapok könyvosztályánál. Ára 57 lel és portó.

HIREK

MAGYAR LAPOK Keresztény magyar politikai napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Bolhildon: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy óra 70 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: **Dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbelételes magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt északnyugati szél, változó felhőzet, helyenként eső, havas eső, a hegyekben hó. Éjjel erősebb lehűlés. A nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

MEGÉRKEZETT ADDIS-ABEBÁBA A NÉMET TISZTI KÜLDÖTTSEG. Addis-Abehábaól jelentik: Tegnap érkezett meg az Emden német cirkáló a massauai kikötőbe. A hajón érkezett német tiszti küldöttsége az olasz hatóságok meleg ünnepelésben részesítették. A küldöttség tagjai útjukat repülőgépen folytatták Addis-Abeba felé, ahol a repülőterre az aostai herceg, Abesszinia alkirálya is kiment kíséretével együtt. A repülőterén lezajlott ünnepélyes fogadtatás után az alkirályi palotában az aostai herceg világszerte adott a német tiszti küldöttség tiszteletére.

MÉG HÉT NAP VAN HÁTRA február 10-ig. Siessen addig rendezni éves vagy féléves előfizetését, hogy résztvehessen a „Magyar Lapok” nagy ajándéksorsolásán.

Fizetik a nyugdíjakat Erassóban. Saját tud. A brassói pénzügyigazgatóság ma megérkezett a nyugdíjasok januári járulékanak kiutalása. Az illetmények kifizetését már meg is kezdte a pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya.

NAGYSZABÁSÚ FÉMPARI KÉMKEDÉST TÁRGYALNAK SVÉDORSZÁGBAN. Stockholmból jelentik: Stockholmban tegnap este zártülésem megkezdődött két fémpari munkás kémkedési ügyének tárgyalása. A munkások ellen az a vád, hogy Szovjet-Oroszország számára kémkedtek és a stockholmi szovjet-követségnek eladták a „Seco” nevű különleges ellenállóképességű acél gyártási titkát.

Nem lesz Szatmáron magyar színjátszás. Saját tud. Az egyik szatmári román napilapban, az Astra közművelődési egyesület vezetőinek aláírásával, nyílt levél látott napvilágot. A közleményben válaszolnak arra a támadásra, amely a „Crurentul”-ban az Astra szatmári elnöke ellen a magyar színjátszással kapcsolatban jelent meg. A fővárosi lap ugyanis kritizálta az Astra elnökének magatartását, amely — a lap szerint — kedvező volt a magyar színjátszásra nézve. A válaszközlemény kihangsúlyozza, hogy az Astra önhatalmulag nem engedhet a városi színpadra idegen nyelven beszélő színtársulatot. A multban kénytelen volt ezt megtenni, mert a várossal a színházterem bérletére vonatkozó szerződés egyik pontja ezt kötelezőleg előírta, míg a mult év novemberében megkötött új bérleti szerződésből törölték ezt a pontot. Tekintettel arra, hogy a város vezetősége az Astra feltevelét nem teljesítette és a magyar színjátszás mellett nem nyilatkozott, a városi színházba magyar színtársulat nem vonulhat be.

Jótekonycélú táncmulatság Nagyváradon. A katolikus társadalom február 13-án, vasárnap este 9 órai kezdettel a Katolikus Kör összes termében nagyszabású táncmulatságot rendez a szegény iskolás gyermekek felségélyezésére. Előadásra kerül „En és a kisöcsém” c. operett. A vidám operettet a város legjobb műkadvelői adják. Műsor után tánc lesz. Beléptidij személyenként földszinten 60, 50, 40, 30 lei. Emeleten 35 és 25 lei. Táncosjegy 20 lei. A rendezőség szeretettel hívja meg a város egész társadalmát a jótekonycélú táncmulatságra.

Zürichi zárlat. Párizs 14.10, London 21.60 fél, Newyork 431.37, Brüsszel 73.08, Milánó 22.71, Amsterdam 240.95, Berlin 174.07 fél, Bécs — schilling 81.30, Prága 15.15, Varsó 82, Belgrád 10, Bucuresti 325.

SZORULT HELYZETBE KERÜLT AZ ÉSZAKSARKI SZOVJETEXPEDICIO. Moszkvából jelentik: Az északsarkai szovjetexpedició rádiójelentésben közölte, hogy hat napig tartó sarkvidéki vihar darabokra törte a hatalmas jégteblát, melyen az expedició táborozott. Míg az expedició tagjai egy kisebb teblán menekültek meg, táboruk és élelmiszerkészletük a régi jégteblán maradt.

Harmincezer lei értékű ékszer lopott egy zongoraművész cseléje. Temesvár. Saját tud. Freund Leó zongoraművész cseléje hirtelen eltűnt s vele együtt harmincezer lei értékű ékszer is. A temesvári rendőrség intézkedésére a tolvajt, Kovács Erzsébet negyvenegy éves asszonyt, most Aradon elfogták.

BABONASÁGBÓL GYLKOLTA MEG GYERMEKÉT A ZARÁNDI GAZDALKODÓ. Arad. Saját tud. Részletesen beszámoltunk arról a borzalmas gyermekgyilkosságról, amely vasárnapra virradó éjszaka történt az aradmegyei Zaránd községben. Mint a vizsgálat során kiderült, Corpas Grigore és vadházastársa, Curta Maria vasvillával együttesen gyilkolták meg a 8 éves Corpas Joant, akit szerintük a bűntény éjszakáján „ördög szállott meg”. A kisgyermek végtisztességének megadása drámai jelenetek között ment végbe. A nép ugyanis követelte, hogy a megölt fiú véres holttestét a gyilkos mostoha maga mossa meg s helyezze koporsóba — ami meg is történt. A gyilkosokat csütörtökön kísérték be az aradi ügyészségre, ahol Vulpe Constantin vezetőügyész hallgatta ki őket, valamint azt a 16 éves leányt is, akit a bűntény elkövetői gaztettükbe keverték. A vizsgálat során ennek a leánynak sikerült tökéletesen tisztáznia magát, úgy hogy csütörtökön délelő fél 12 óraker már szabadlábra is helyezték. Corpas Grigoret és Curta Mariát viszont az ügyészség letartóztatási indítvánnyal adta át Alexandrescu vizsgálóbírónak, aki a 30 napos előzetes letartóztatásuk mellett döntött.

Száz lelest hamisított — hatévi börtön. Nagyvárad. Saját tud. Érdekes pénzhamisítási pert tárgyalat csütörtök délelőtt a törvényszék első székijőja. A vádlottak 100 lelesek hamisítottak. Prunar Varvurat 6 évi börtönbüntetésre ítélték, mivel visszaeső bűnös, Prunar Floare 4 hónapig elzárást kapott, Tăran Gheorghet pedig felmentették.

Eltemették Késmárki Irént, a marosvásárhelyi szerelmi tragédia áldozatát. Saját tud. Szerda délután 5 óraker temették el Késmárki Irén 20 éves mankiürös leányt, akit szerelme: Simionescu Simion tüzerhádnagy lőtt szíven. A temetésen több ezren jelentek meg.

Felfedezték Budapesten a pellagra gyógyszerét. Budapestről jelentik: A budapesti Szent László-kórház bórügyosztályi osztályán végzett kísérletek és vizsgálatok eredményeképpen szenzációs eredményre jutottak, amely előreláthatólag az egész művelt világ nagy érdeklődését fogja felkelteni, amellyel orvosolni tudják a „lepra itálicana” néven ismert pellagrát. A pellagra súlyos hórbetegség, amely különösen Olaszország északi részében, Délfranciaországban, újabb kutatások szerint azonban Romániában, Egyiptomban és Amerikában is előfordul. A pellagrát vitamhiány, a B-vitamin egyik fajtájának hiánya okozza. Romlott kukoricával való táplálkozás következményeképpen lép fel s különösen olyan helyeken forlul elő sürőn, ahol a lakosságnak ugyszólván kizárólagos táplálékát képezi a kukorica.

Himnusz a Szent Szűzről!

Csávossy Elemér S. J.

AVE MARIA

című munkáját osztatlan és kiemelkedően magas fokban halmozza el dicsérettel a kritika. A kitünően tagolt, magas szárnyalású — példákkal is illusztrált bevezetővel valóban méltóan magasztalja a Szűz Anya nagyságát, erényeinek szépségét, szeretetének, jóságának bizalmat fakasztó nagyságát és kifogyhatatlanságát.

Művészi képekkel illusztrált könyv ára remek címlappal, kartonkötésben 130 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.

GDYNIA-AMERICA Linii de Navigatie S. A.
hajózási részvénytársaság.

Rendszeres személy- és áruszállítás
Eszakamerika és Canada felé

a legmodernebb gőzhajókkal a

„BATORY” és „PILDSUSKI”-val

Az utiköltség Bucurestiből Newyorkba vagy Halifaxba gyorsvonaton való szállítással, konzuli vizumokkal, szállodával és a berakodási kikötőkben való ellátással együtt 18.430 leitől felfelé. — **Dél-Amerika:** Rio de Janeiro, Montevideo, Buenos-Aires rapidokkal és kényelmes gőzösökkel: a „Cosciuszko”-val és „Pulaski”-val. — **Paleszínai vonal:** Istanbul, Haifa, Pireu, Istanbul, Constanta a hírn-veg „Polonia” oceánjáróval. — Bármilyen információval szolgál a „GDYNIA AMERICA LINII DE NAVIGATIE S. A. hajózási iroda, Bucuresti, Strada Poincare 39. Telefon: 4-22-31.

Negyedmillió leles visszaéléssel vádolják az előzők a kolozsvári Csizmadia Ipartársulat 1936. évi vezetőségét. Kolozsvárról jelentik: Elkeseredett háboruskodás dul a kolozsvári Csizmadia Ipartársulat tagjai, illetőleg a társulat régi és új vezetősége között már több mint öt év óta. A vezetőségi tagok kölcsönösen sikkasztásokkal, okirat-hamisítással és különböző visszaélésekkel vádolják egymást és azt igyekeznek bizonyítani, hogy mindenik vezetőség csak kihasználta és megkárosította a társulatot. Siancu Emil kapitány, aki a Csizmadia Ipartársulat kölcsonügyeiről adott felvilágosításokat, részletesen elmondotta, hogyan keltekezett a jelenlegi zavaros helyzet. Siancu kapitány kezdeményezésére mult év nyáron miniszteri biztos is érkezett Kolozsvárra és vizsgálatot folytatott le a régi vezetőség ellen. Az említett csoport most az utána következő, 1936. évi vezetőség ellen tett bűnvádi feljelentést. Azt állítják, hogy különféle visszaélésekkel több, mint negyedmillió leijel károsították meg a társulatot. Az ügyészség Breban Emil dr vizsgálóbírónak adta ki a feljelentést a tanúk hallgatásának folytatása végett. Ertesülésünk szerint, a kihallgatásokra már a jövő het folyamán sor kerül.

Helyszíni szemle a csucsaí vasúti katasztrófa ügyében. Kolozsvárról jelentik: A kilenc halálos áldozatot követelő csucsaí vasúti szerencsétlenség ügyében Danicel Gligore kolozsvári vizsgálóbíró szerdán tartotta meg a helyszíni vizsgálatot a csucsaí illetve kissebesi állomáson. Erre az alkalomra a vizsgálóbíró nemcsak a vádlottakat idézte meg, hanem rézt vettek a tanúk is, akiket az előzetes vizsgálat során is kihallgattak. A helyszíni szemlén akarta ugyanis a vizsgálóbíró tisztázni azokat a zavaró és ellenmondó körülményeket, amelyek a vádlottak és tanúk kihallgatása alkalmával merültek fel. A tegnapi helyszíni szemle nem a szokásos események újraéltetése volt, mert vonatokat sem indítottak el a kérdéses állomásokról, hanem csak képzeletben játszották végig a tragédiát. A vádlottak és tanúk ugyanugy cselékedtek, amint a tragikus napon és pontos időmérő órával igyekezett a vizsgálóbíró megállapítani, hogy mi volt az oka a megrendítő tragédia bekövetkezésének. Danicel vizsgálóbíró a késő délutáni órákban tért vissza a helyszíni szemléről, de tapasztalatairól a sajtónak még nem nyilatkozott.

A Római Katolikus Növédő Egyesület és Urileányok Klubjának tagjait kérem, hogy pénteken délelőtt fél 11-re Patkó Aladárné zene-tanárnő, nagyrabecsült választmányi tagunk, az egyesület céljaiért mindenkor áldozatkész testvérünk végtisztességére a Haller-kápolna előtt teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Dr Kassay Kálmáné elnök.

Nem róhatnak ki bírságot a kihágást megállapító igazságügyi hatóságok. Kolozsvár. Saját tud. Érdekes pert tárgyalat egészségügyi hatóságok ítéletéről. A megyei egészségügyi hatóságok 36.760 lei bírságot vetettek ki Richard Armentie odaváló mészárosra, mert megállapították, hogy egy alkalommal nem a városi vágóhidon, hanem a saját lakásának udvarán ölt le egy állatot. A hatóságok annak feltételzésével, hogy a mészáros több száz állatot is levághatott ilyen módon, hogy megtakarítsa a vágóhídi illetéket, óriási összegű bírságot róttak ki rá. A mészáros a bírságotól jegyzőkönyvet megtámadta a kolozsvári közigazgatási bíróság előtt, azt vitatva, hogy a városnak, illetve az egészségügyi hatóságoknak nincs joga kihágást megállapítani és bírságot kivetni. A közigazgatási tábla részben helyet adott a mészáros kérésének, kimondva, hogy a város megállapíthatta ugyan a kihágást, de a bírság kirovása a járásbíró és a törvényszék kötelessége lett volna. Így a kihágásról felvett jegyzőkönyvet emgsemmitette.

Meghalt Nagyvárad legidősebb román asszonya. Ursovicu Anna, Nagyvárad legöregebb román asszonya 96 éves korában meghalt. A magas kort ért urinőt gyermekein kívül kilenc unoka, tíz dédunoka s kiterjedt család gyászolja. Temetése csütörtökön délután 4 órakor volt nagy részét mellett a Haller-kápolnából.

NÉGY ÚJ TAGOT VÁLASZTOTT A KISFALUDY TÁRSASÁG. Budapestről jelentik: A Kisfaludy Társaság szerdán délután előzetes és tagválasztó közgyűlést tartott, Vojnovich Géza elnökletével. A társaság az elhunyt tagok helyébe új tagokat választott. Négy új tagot választottak és pedig: Bethlen István grófot, Kállay Miklóst, Márai Sándort és Szeffü Gyulát, nagy szótöbbséggel.

Házasság. Pálffy Erzsébet a nagyvárad-i urítársaság kedvelt tagja házasságot kötött Mokos József kelmefestőgyárossal. Minden külön értesítés helyett.

Revolveres közelharc a betörő és az éjjeli őr között. Nagybánya. Saját tud. Kalandorregényekre emlékeztető, vakmerő betörési kísérlet történt az elmúlt éjszaka a Phönix kénsvagyár főtelepén. A Fiducitarea őrvállalat egyik alkalmazottja szolgálati körútját végezte, amikor észrevette, hogy a kénsvagyár irodája körül gyanús alak ólálkodik. Az őr fedezéket keresett, ahonnan a meglepett betörőt megállásra szólította fel. A betörő azonban szembeszállt az éjjeli őrral, revolvert rántott elő és abból öt lövést adott le. Az egyik golyó az éjjeli őr ruháját súrolta és a hóna alatt felszakította a kabátot. A rendőrség a szaporodó bűnesetek tettesének a kézrekerítésére erélyes nyomozást indított.

Az állam tulajdonába mennek át a katonaság által használt városi ingatlanok. Marosvásárhely. Saját tud. A hivatalos lap január 25-iki számában rendelet jelent meg, amely közelről érdekli a város lakosságát. A rendelet arról szól, hogy mindazok a város tulajdonát képező épületek, gyákorlőterek és más katonai objektumok, amelyeket a hadsereg használt, jogszerint is az állam tulajdonába kerülnek. A rendelet első szakasza kimondja, hogy ezek az ingatlanok csak katonai célokra lehet felhasználni. A második szakasz szerint, minisztertanácsi napló intézkedik az ingatlanok szétosztásáról. A harmadik szakasz kimondja, hogy a bíróságok a katonai hatóságok kérésére bekebelezik a kincstár tulajdonjogát. A negyedik szakasz arról intézkedik, hogy az ingatlanokon levő jelzálogköölcsönöket az állam veszi át. A fenti rendelkezés értelmében az összes kaszárnyák, amelyekért eddig bért fizettek a városnak, a kincstár tulajdonába ment át.

HARMINCHÉTRE EMELKEDETT A SEGNI-LŐPORGYÁR HALÁLOS ALDOZATAINAK SZÁMA. Rómából jelentik: Hivatalos közlemény szerint a segni löpörgyár legtöbb osztályán ismét megkezdődött a munka. A robbanás halálos áldozatainak száma néhány súlyosan sebesült munkás halála folytán 37-re emelkedett.

Apponyi Geraldine grófnő és I. Zogu albán király

Apponyi Geraldine grófnő Apponyi Gyula főmarsall leánya. Zogu király jelenleg 42 éves és elvált ember. Fiatalabb korában feleségül vette egyik leghatalmasabb albán törzsfőnök leányát, Shavked Verlaci bejleányát, Xéniát. Ez a házasság, amelyből három gyermeke született, nagyon rövid volt és Zogu elvált a feleségétől.

Két kortes-csoport összetűzése. Bukarest. Saját tud. Turnu-Severinben, a Nemzeti Parasztpárt mehedint-megyei tagozatának nagygyűlése alkalmával összetűzés keletkezett a Nemzeti Keresztény Párt és a Nemzeti Parasztpárt hívei között. Csak a karhatalom közbelépése akadályozta meg, hogy nem lett az összetűzésnek súlyosabb kimenetele.

Holttest a mezőn. Szatmár. Saját tud. A batizi mezőőr szolgálati körútja során a falu határában, a Messinger tanya közelében, egy idős, városiasan öltözött asszony holttestére akadt. Jelenlést tett a csendőrségen, ahonnan a szatmári hatóságokat értesítették. Megállapították, hogy a halott asszony Trebits Áronné 73 éves szatmári asszonnyal azonos, aki szombat este azzal ment el hauról, hogy felkeresi a városban lakó fiát. Utközben megzavarodott és a városból kikerülve, Batiz határában holtan esett össze. Az ügyészség kiadta a temetési engedélyt.

MÉG HÉT NAP VAN HÁTRA február 10-ig. Siessen addig rendezni éves vagy féléves előfizetését, hogy résztvehessen a „Magyar Lapok” nagy ajándéksorsolásán.

A lett konkordátum pótegyezményét aláírták. Vatikánváros, február hó. Pacelli bíboros államtitkár és Munters lett külügyminiszteri aláírták a Szentatyia illetve a lett kormányzat nevében a konkordátumhoz csatolt pótegyezményt. A pótegyezmény értelmében a rövidesen felállítandó liepaii egyházmegyére is ki fog terjedni a megkötött konkordátum. A lett kormányzat már arról is gondoskodott, hogy a rigai állami egyetemen hittudományi szakot létesítsenek. Az aláírás után magánkihallgatáson fogadta a Szentatyia Munters külügyminisztert és a Gergely-rend nagykeresztjével tüntette ki.

Köbor cigányok garázdálkodnak Csik megyében. Csikszerepa. Saját tud. A gyergyóalfalvi csendőrség jelentette az ügyészségnek, hogy Györfy Ignác odaváló gazdálkodó hazát ismeretlen tettesek feltörték és teljesen kirabolták. A kár meghaladja a huszezer leit. A nyomozás megállapította, hogy a betöréses lopást a gazda távollétében köborcigányok követték el, akik az ókirályság felé vették útjukat. Az ügyészség megkereste a csendőrszárnyparancsnokságot, hogy külön járőrökkel fogják el és tartóztassák le a garázdálkodó cigányokat.

Pompás és gondos körülményekkel összeállított műsor estélyt rendezett a brassói Szent Kereszt Szövetség az elmúlt vasárnap, amelynek minden számát megtapsolta a Harmadrendi Ott-hont zsúfolásig megtöltött közönség. A jólesikerült estély szereplői a következők voltak: Kovács Károly, Kosztándi Margit és Ilona, Bakkay Lajos, Kosztándi Böske, Radó Anna és Ilona, Simon Pál, Kiss Anna, Puskás Józsefné, Kassai E., Pakot Bálint és Lázár Károly. Külön dicsőretet érdemel az estély műsorának rendezői, névszerint Lázár Ferenc és Molnár István, akik fáradságot nem ismerve tanították be az összes szereplőket.

* **Agyvérzésre hajlamos idősebb emberknél,** akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű bétúrülésük legyen, a természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel éhgyomorra egy kis pohárral bevéve — a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

A képviselői mandátumok száma a Jorga-párttal és a német népközösséggel kötött egyezmény szerint

Bukarest. Saját tud. A kormány és a jorgisták között létrejött választási megegyezés alapján az utóbbiak 16 helyet kapnak a parlamentben. A szászok a megegyezés értelmében 12 képviselői és szenátori helyet kapnak: Szeben, Nagyküküllő, Kisküküllő, Brassó és Temes-Torontál megyékben, esetleg más helyeken is, amelyekre nézve még nincs végleges megállapodás.

Könyvtárra menő tömegkérés a drágaság ellen

Huszonkét teremszolgá cipelte be az óriási folyamodvány köteteit az angol képviselőházba

Londonból jelentik: Az ellenzéki szabad- elvű párt vezére 804.000 aláírással kérvényt nyújtott be az alsóházban, amelyben a párt a drágaság megszüntetését kéri. Követeli a belső kereskedelem szabaddá tételét, a vámok és a korlátozások megszüntetését. A kérvény aláírással kötetekben kerültek az alsóház elé. Nagy derűtséget keltett a jelenet, amikor a vasok köteteket 22 teremszolgá cipelte be a terembe.

A nemzeti parasztpárt se vesz részt a közigazgatási választásokon

Bukarest. Saját tud. A Nemzeti Parasztpárt elhatározta, hogy nem vesz részt a közigazgatási választásokon. Ezt az elhatározását a párt azzal indokolja, hogy a mult választásoknak sem volt semmi értelmük. Ezzel egyébként tiltakozó álláspontot foglal el a közelmultban megválasztott tanácsok feloszlatása ellen. A feloszlatakat érvényteleneknek nyilvánítja, helyteleníti, hogy az új közigazgatási választásokat az általános választások mérgezett légkörében akarják megtartani és egyuttal meg akarja a közigazgatási háztartásokat kimélni a választások költségeitől.

Nagy érdeklődést tanúsít a német piac a román búza iránt

Bucurestiből jelentik: Németország az elmúlt héten fokozott érdeklődést mutatott gabonakészleteink iránt s ezidőzerint a román búza legnagyobb felvevőpiacaként jöhet számításba. Január huszadikától az elmúlt hét péntekéig 4800 tonna, 77,78 kilós buzáról szóló kötetést jelentettek be a gabonaértékesítési hivatalnak, 160 schillinger árkban. Pénteken újabb 6000 tonnás kiviteli keret terhére, amelyet még hónapokkal ezelőtt állapítottak meg számára s amelyet mindezidőig nem használt ki.

Egyébként az 1937. évi termésből január hó 27-ig 77.000 vagon búzát szállítottak külföldre, mégpedig piacoként a következő elosztásban: Anglia 85.552 tonna, Ausztria 42.854 tonna, Belgium 149.924.615 tonna, Csehszlovákia 33.457 tonna, Svájc 41.244 tonna, Németország 44.748 tonna, Görögország 118.351 tonna, Németalföld 44.338 tonna, Lengyelország 4.449.240 tonna, Portugália 4.061.270 tonna. Ezen kívül tízezer tonnán aluli téttel szerepel Dánia, Franciaország, Olaszország, Málta, Norvégia, Palesztina és Spanyolország.

A kiadéshivatal üzenetei

Kajcsa A. Satulung. Előfizetése 1938 január 1-ig rendezve van.

SZÍNHÁZ

„Mindörökké“

A Thalia színtársulat drámai együttesének nagysikerű előadása Nagyváradon

John Lovning newyorki polgár lázadása az isten ellen és töredelmes megtérésének története — egyetlen mondatba foglalva erről szól a dráma. Eugen O'Neil legújabb színdarabja, a „mindennapi“ történetet, a lelkikalandok olyan izgalmas bonyolításával tárja elénk, hogy első pillanattól kezdve elkap a dráma forron süvöltő forgó szele, magával ragad — s, ha szabad ezt a kifejezést használni — O'Neil, a pszichoanalízis szenzációit halmozza e három felvonásos színdarab izgas jeleneteiben. Merész és ujszerű az amerikai drámaírónak ez a színpadi alkotása is. A férfi főszereplő kettős megjelenítésével érzékelteti O'Neil az emberben küzdő jó és rossz szellem örök vívódását, keserves viaskodását, tudatalatti örvényléseit. John Lovning newyorki polgár pontos mása, fantom lénye is ott eszenkedik a színpadon, ott ólálkodik közvetlenül a hős sarkában és címikus lényével a tagadás keserű szellemével érzékelteti a hős tudatalatti gondolat-aramlásait, mindaddig, amíg sorsa beteljesül: megsemmisülten porba omlik a feszület előtt, ahol John Lovning visszakapja hitét és megtörtén, de fölemelkedő lélekkel térdre kényszerül.

Már magában véve ahhoz is kicsoda izzó dialektika, kicsoda szárnyaló költészet kell, hogy az író elfogadhatóvá tegye e kettős játékot, amely veszedelmesen ott mozog a giccs határain. Micsoda költészet és elhithető erő képes zavarta anná tenni a színpadi játékot, hogy az a kettős szerep egygyé olvadjon s a színpadi alakok sakk-figurá-szerű mozgása ne tűnjék erőltetettnek. O'Neilnek, aki az amerikai drámaírókban egyik legérdekesebb és legerősebb tehetsége, de minden bizonynyal az első drámaíró, akiből Amerika igaza szelleme hezél, minidéz mondhatni maradéktalanul sikerült. S, ha van is fogyatékossága a színdarabnak, a minden bizonynyal csak abban nyilatkozik meg, hogy az a bizonyos regénytéma, amit a hős a színpadon előad, s amely a drámai konfliktus ütköző pontjában áll, meglehetősen naiv, kitervelt módon találkozik össze a színpadi dráma cselekményével és átlátszóan mutatja az író mesterkelt célját. A színdarab ígyis mindvégig lebilincselően izgalmas és mély lelki elményt jelent.

Természetesen olyan ez a dráma, amit csak komoly művészi felkészültség mellett szabad színre vinni s csak hivatott, komoly művészek képesek megbirkózni e nagy szintű feladatot jelentő szerepekkel. A Thalia színtársulat drámai-együttese magas színvonalú és minden tekintetben méltó előadásban mutatta be a drámát.

John Lovning kettős szerepét a színház két fiatal drámai hőse Kovács György és Nagy István játszotta. Mindketten komoly értékei a színtársulatnak, de most behozták, hogy a nagy feladatok megoldására is eléggé erősek. Kovács György tételődő, lazongó, önmarcangoló figurájának sarkában, kissé felszeg stílusizáltsággal, a démoni erőfeszítés belső tüzétől felhívulve eszenkedik Nagy István, John Lovning rossz szelvére, vagy pontosabban lelkének rosszabbik fele Pílantra sem esnek ki nehéz szerepből s e furcsa kettőség művészi alakításukban pillanatig sem hat zavarólag. Tóth Elek nagybácsija meleg, megbáson szép, töretlen alakítás; legnagyobb érdeme, hogy pílantra sem válik kenetessé. Minden hangja, minden mozdulata őszinte, igaz és nagy jelenetében megrázó. Erényi Böske, aki főnőművész, csodálatos mindig átéli szerepét és nem egy elményszerűen szép alakítást láttuk, az alkalommal mintha tulzásokba esett volna. Voltak hamis hangjai, rossz gesztusai és nagy drámai kitörése is erőltetett volt. Nem szabad természetesen elfelejteni, hogy a színpadi figurák csak eszközei ebben az esetben az írónak. Kevés életszerűség van bennük s a színészek kell emberit formálnia a papírmassé alakokból. Harmath Jolán bomlott idegzetű hisztérikus asszonya, jelenetnyi szerepében is mély benyomást kelt. Egy orvos szerepében Szabados Árpád is megfordul a színpadon; egyébként Szabados rendezte a drámát. Művészi ízléssel és körültekintő gondossággal. (—)

A THALIA SZÍNHÁZ HATNAPCS VENDEG-JÁTEKÁNAK MŰSORA:

Pénteken román előadás
Szombat délután 5 órakor Láz, Olesó hely-
árakkal.
Szombat este 9 órakor: Holnap ágyban marad (Stella Adorján és Békeffy István örösi sikerű vígjátéka. Fényes Alice, Erényi Böske, Mária Éva, Rajnai Elli, Mészáros Béla, Kovács György, Rajnai Sándor, Tóth Elek, Lantos Béla, Szabados Árpád föllejtéssel.) Rendes helyárakkal.
Vasárnap délután 3 órakor: Mindörökké. Rendes helyárakkal.
Vasárnap délután 6 órakor: Holnap ágyban marad. Rendes helyárakkal.
Vasárnap este 9 órakor román előadás

Ünnepélyesen beiktatták Bihar megye új prefektusát

„A tisztviselők tevékenysége a legjobb biztosítéka a kialakuló bizalomnak” — mondotta dr. Ioan Rinea, az új megyefőnök

Nagyvárad. Saját tud. Popa Aurél dr. lemondása folytán — mint már megírtuk — a belügyminiszter dr. Ioan Rinea bukaresti ügyvédet nevezte ki Bihar vármegye prefektusává.

Csütörtök délelőtt 10 órakor az ujonnan ki-nevezett prefektus letette az esküt Const. Constantinescu törvényeszéki helyettes főelnök kezébe. Utána istentisztelet volt agyörgyeleti katedrálisban, dr. Cornel Mager püspöki vikárius mondott ünnepi szentmisét, majd fél 12-kor a megyeháza nagytermében a megyei és városi tisztviselői kar, valamint a nemzeti keresztény-párt vezető egyéniségeinek jelenlétében megtörtént az ünnepélyes beiktatás.

Popa Aurél dr. szólalt fel elsőnek:
— A kormány bizalmából mindössze egy hónapot álltam a megye élén és ez van mögöttem, amikor távozom. Így csak elindulni volt alkalmam azon az uton, amelyet kormányom programja kijelölt. Utódomnak már inkább van ideje, sőt azt mondom, hogy igenis lesz ideje, nem mint egyes rosszhiszeműek vélik. Ideje és alkalma lesz, hogy kiépítse itt e határmenti megyében a nemzeti keresztény párti célkitűzések megvalósítását. A magam részéről meleg szívvvel fordulok a város és a megye vezetőihez és általában az egész tisztviselői karhoz, hogy feltétel nélkül, becsülettel és jószándékkal álljanak az új prefektus rendelkezésére. Hiszem, hogy eleget is fognak tenni kötelezettségüknek — épügy, amint azt megtették velem szemben is, — mert itt nagy munka vár rá és a munka áldozatával kell betölteni a román nép ujjaalakításának művét. Az új prefektus mellett fog állni egész politikai szervezetünk és így könnyebb lesz tevékenység és biztosra veszem, hogy győzelemre is viszi a kormány programját. Ebben a megyében vannak kisebbségek is. Egyesek őszintén lojálisak, másokat nem irányít ilyen meggyőződés. Velük szemben is alkalmazni kell majd a kormány fel-fogását. Nem rombolni akarunk, nem ez a programunk, hanem az építő munka. Nem gyűlölünk senkit, mert ez az érzés népünk természet-től idegen. Szeret és a megértés akarát szelleme vezet bennünket minden jóakaratu emberrel szemben. A kormány szándéka, hogy tervet megvalósuljanak és mi új képviselőjét munkájában minden erőnkkel támogatni és kö-
vetni fogjuk.

Ezután dr. Mangra Dumitru polgármester emelkedett szólásra. Üdvözölte az új megyefőnököt, szerencsés munkát és erőt kívánt tevékenységéhez. Biztosítja a prefektust, hogy a város tanácsa, amely a kormány szellemét képviseli, mindenben a segítségére lesz. Az ő feladatuk az, — mondotta, — hogy az elszáradott várost rá-vezessék arra az útra és szellemre, amelyet a pártprogram előírása megkövetel.

Bota Gheorghe tankerületi vezérfelügyelő a vármegyei tanári és tanítói karának, valamint

iskoláinak üdvözlétet tolmácsolta. Kihangsulyozta, hogy a népnevelés biztosítja leginkább annak a nemzeti keresztény eszmének a megerősödését, amely a kormány célkitűzéseinek megfelelő.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után dr. Ioan Rinea tartotta meg székfoglaló beszédét:

— Egy idegen újságíró azt kérdezte Goga Octavian miniszterelnöktől, mi a programja. A miniszterelnök egy szóval válaszolt: cselekvés! Hogy mit jelent ez, könnyű megérteni. Rendet kell teremteni azon a téren, hogy Romániában a román nem úr a saját hazájában. Nem úr, mivel az idegenek, különösen a zsidóság elvette fejlődése elől a teret. A románság kálváriája még tartott volna, ha nem jön A. C. Cuza és Octavian Goga kormánya, akik régi elvűkhöz híven akarják megvalósítani a jelszót: „Románia a románoké”. Azt kérdezték ezután az idegenek, hogy mit jelent ez a jelszó, — hiszen Románia a románoké. Erre az a válaszuk, hogy az a hatalmas arculat, amelyet Románia külső képe mutat, másfajta valóságot takar. Ezen arculat mögött idegenek uralma lappang. Különösen áll ez a megállapítás Erdélyre. A király is helyesli a kormány programjának jogosultságát. Ez a város is kiváló példája annak, hogy bár a román munkások képességei alkalmasok, nem tudnak komoly tevékenységet kifejteni és a román szellemiség is a zsidó korrupció akadályaiba ütközik. Mindazoknak a kisebbségeknek, akikben a közeledés szándéka őszinte, jó életük lesz közöttünk, de akik a Népszövetséghez mennek panaszkodni, azokra nincs szükségünk. Előzőleg megmutatta a jó utat, amelyen haladni kell és kérem Önöket, hogy ebben az igyekezetemben azzal az odaadással támogassanak, amelyet a nemzeti keresztény eszme szolgálata megérdemel. A jó tisztviselő tevékenysége a legjobb bizonyíték a nép felé és legjobb biztosítéka a kialakuló bizalomnak. Ezzel szolgálatot tesznek a megújulás gondolatának és az ország magasabb érdekeinek. Előre tehát, sikerre.

Az ünnepélyes beiktatás után a megyei tanács tartott ülést dr. Ioan Rinea prefektus elnökletével. A tanács tagjai letették az esküt a prefektus kezébe.

Gyomorbetegségek, vese-, máj, epegyógyászat

ellen a legjobban bevált gyógyszer az Amerikában felfedezett gyógynövényből készült világhírű

GASTRO D.

melyet úgy helyi, mint külföldi szakorvosok a legelősorban ajánlanak.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy postán megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, București, Calea Victoriei 124.

Hétfő délután 5 órakor: Szakíts helyettem. Olesó helyárakkal.
Hétfőn este 9 órakor: Holnap ágyban marad. Rendes helyárakkal.
Kedden délután 5 órakor: Láz, Olesó helyárakkal.
Kedden este 9 órakor bucsuelőadás: Holnap ágyban marad.

A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

— Holnap ágyban marad. Premier szombaton este. Mint minden Békeffy—Stella vígjáték, úgy a Holnap ágyban marad is, édes otyában ad be egy alapjában véve igen keserű társadalmi igazságot. Divat ma karrier darabokat írni a kis gépirólány és a vezérigazgató szerelméről, s a függöny a harmadik felvonás végén akkor szokott összemenni, amikor a szerelmesek a társadalmi különbségek dacára egymáséi lesznek. Nos, a Holnap ágyban marad akkor kezdődik, amikor a gazdag vezérigazgató elveszi a csinos és szegény gépirólányt és azt mutatja be, hogy „azonos férfi és azonos körülmények között minden nő egy ugyanaz lesz”. Paratlanul mulatságos ez a vígjáték és a messzehangzó budapesti siker után a mi színházunk kiváló prózai együttese olyan szenzációs előadásban mutatja be ezt az újdonságot, hogy egyike lesz az évad legújabb, legkacagatóbb darabjainak. Városunk közönségének

főlegesen külön bemutatnunk a két neves szerzőt, akiknek minden eddigi darabja száz-as ezreket ért meg, minden darabjukat, bőséges humor, egyszerű helyzetek, kitűnő szerepek jellemzik a Holnap ágyban marad újdonságot is. A főszerepeket: Fényes Alice, Erényi Böske, Mária Éva, Rajnai Elli, Izsó Panni, Mészáros Béla, Kovács György, Deésy Jenő, Rajnai Sándor, Tóth Elek, Lantos Béla, Szabados Árpád alakítják. A darab szombaton este 9 órakor, vasárnap délután 6 órakor, hétfőn és kedden este 9 órakor kerül színre, mindenkor rendes helyárakkal.

— Délutáni előadások. Szombaton délután 5 órakor Lakatos László izgalmas bűnügyi színműve a Láz van műsoron, hétfőn délután 5 órakor Bókay János vígjáték újdonsága, a Szakíts helyettem, kedden délután 5 órakor utolsó délutáni előadásban szintén a nagysikerű Láz kerül színre. Mindhárom délutáni előadás olesó helyárú lesz, mely előadásokra jegyek már csak nagyon kevés számban kaphatók a színház elővételi pénztáránál.

— Vasárnapi előadások. Vasárnap délután csak két előadást tart a színház. Délután 3 órakor O'Neil Nobeldíjas író színműve a Mindörökké, délután 6 órakor Békeffy—Stella vígjátéka, a Holnap ágyban marad kerül színre, mindkét előadás rendes helyárakkal. — Vasárnap este kilenc órakor román előadás lesz a színházban.

LEGUJABB

Az albán király visszavásárolja az Apponyi-család csehszlovákiai birtokait

A király házasságkötését valláskülönbség kérdése nehezíti

Prágából jelentik: A cseh lapok pöstyéni jelentése szerint dr. Hunyor Imre, az Apponyi-család vagyongazdálkodója, odaérkezett és kijelentette, hogy Zogu király kívánságára megvásárolja az Apponyi-család felvidéki birtokait. Hunyor dr. szerint az albán királyi pár két hónapot minden évben a felvidéki birtokon szándékozik tölteni.

A cseh távirati iroda szerint Apponyi Geraldine grófnő csehszlovák állampolgár.

Budapestről jelentik: Az Est munkatársa beszélgetést folytatott dr. Hunyor Imrével. A beszélgetés során az ügyvéd megerősítette a cseh lapok híradását, mely szerint a királyi pár az esküvő után Nagyaponyba utazik és ott tölt néhány hetet. Arra a kérdésre, hogy mikor lesz az esküvő, az ügyvéd azt válaszolta, hogy az esküvő időpontját még nem állapították meg, mert még folynak a tárgyalások a király és menyasszony családja között, főként a vallási kérdések rendezése tekintetében. Azok a nehézségek, amelyek kezdetben e körül felmerültek, most már jelentéktelenül enyhültek és remény lehet rá, hogy négy-öt napon belül megtörténik a megegyezés. Zogu király tudvalevően mohamedán, a menyasszony pedig híthű katolikus. Ha Geraldine grófnő a király felesége lesz, át kell térnie a mohamedán hitre. Ez az elhatározás a grófkisasszonynak igen fájdal-

mas probléma. Felmerült a terv, hogy a pápához fordulnak engedélyért, hogy az esküvő mohamedán és római katolikus szertartás szerint történhessen meg. A család már érdeklődött is a hercegprimásnál, később azonban az a felfogás alakult ki, hogy a problémát ilyen módon nem lehet megoldani. Hivatkoznak ezzel kapcsolatban a bojár királynak Giovanan olasz hercegnővel történt házasságára. Apponyi grófnőnek, ha áttér, fel kell öltenie a hagyományos mohamedán fátyolt is.

A cseh távirati iroda közlését, mely szerint Geraldine grófnő cseh állampolgár, az ügyvéd megcáfolta. A grófnő édesatyja, amikor 1917-ben meghalt, magyar állampolgár volt, természetesen tehát, hogy kiskorú gyermekei is ezt az állampolgárságot örökölték. A tévedés onnan származik, hogy a grófnő az utóbbi időben sokat tartózkodott a felvidéki Nagyaponyban.

Hunyor dr. elmondotta még, hogy Zogu király gépkocsit és egy pompás kis villát bocsátott menyasszonya rendelkezésére. Zogu különben elhatározta, hogy megtanul magyarul. Nyelvmentere maga a menyasszony. A király máris igen sok magyar szót megtanult s több magyar ujságot és nagyszámu magyar nyelvű könyvet rendelt meg. A jegyepár szombatra jelzett budapesti útja egyelőre elmarad, de rövidesen sor kerül rá.

Miféle búvárhajó torpedózta meg az Endymiont?

Az olaszok tiltakoztak az ellenük terjesztett híresztelések miatt

Rómából jelentik: Olasz részről erősen cáfolják azt a köztársasági spanyol oldalról terjesztett hírt, hogy az olasz kormány négy torpedórombolót és két búvárhajót bocsátott volna Franco tábornok kormányának rendelkezésére.

Ugyancsak Rómából jelentik, hogy a külföldi sajtó állításaival szemben, melyek szerint az „Endymiont” olasz búvárhajó torpedózta volna meg, olasz hivatalos helyen kijelentik, hogy abban az időben nem is hagyta el hajó az olasz fennhatóság alatt álló vizeket.

Az olasz lapok is a legélesebben tiltakoznak az olyan külföldi beállítás ellen, mintha az angol hajót olasz tengeralattjáró süllyesztette volna el. A *Tribuna* szerint mihelyt a Földközi-tengeren bármely hajót támadás ér, a nagy demokráciák sajtója azonnal megkezd a rágalom-hadjáratot Olaszország ellen és a külügyminisztereket sürgősen értekezletre hívják össze.

— Csodálatos, — állapítja meg a lap, — hogy amikor a Pyreneuson keresztül állandóan szállítják a hajók a hadianyagokat a köztársasági Spanyolország részére, senki sem tiltakozik, sőt feltűnő, hogy az angol hajókat éppen akkor érik támadások a Földközi-tengeren, amikor a szállítások a Pyreneuson keresztül a legjobban folynak.

ANGOL INDÍTVÁNY A FÖLDKÖZI TENGERI FELÜGYELET ERŐSÍTÉSÉRE

Mint Londonból jelentik, Eden a Grandival és Corbinnel folytatott megbeszélések során indítványt nyújtott át a másik két nagyhatalomnak. Eden az indítványban kifejti, hogy az

angol kormány milyen intézkedéseket szándékozik tenni annak a tengeri övnek a biztonsága érdekében, melynek felügyeletével az angol hajóhadat bízták meg. Az angol kormány azt kéri, hogy a francia és olasz kormány is csatlakozzék e szándékhöz és azt óhajtja, hogy mindkét ellenőrző hatalom szintén erősítse meg a biztonsági rendszabályokat a felügyeletére bízott övezetben.

Harcok a Jenine vidékén

Jeruzsálemből jelentik: A Jenine vidéki harcok véget értek. Angol kimutatás szerint az arabok harminc embert veszítettek és sok sebesülés történt. Az angol csapatoknak nem volt veszteségük.

Az angolok nagyszabású haditengerészeti gyakorlatait a távolkeleti vizeken

Londonból jelentik: Csütörtökre virradóan éjfél után dördültek el az első ágyulövések a singaporei nagyarányú hadijátékra, amelyen harminc hadihajó, tizenegy repülőgép és 12 ezer főnyi haderő vett részt. A hadgyakorlat célja a 20 millió font költséggel felépített erődök ellenállásának kipróbálása volt. esetleges keletről jövő támadással szemben. Megállapítást nyert, hogy az első támadások a védelem sikerével zárultak.

Bangha Béla S. J.

VELÜNK az UR

A hírneves szónok szentbeszédsorozatának III. köt. Tartalma: Eucharisztikus beszédek, evangéliumi szakaszok, alkalmi beszédek. Ara füzve 100 lel.

Megrendelhető könyvosztályunknál.

Blomberg német hadügyminiszter távozik?

Londonból jelentik: Az angol sajtó újabb értesülése szerint egyre több jeltől biztosra vehető, hogy Blomberg tábornok rövidesen távozik a német hadügyminisztérium éléről. Blomberg még most is Capriban tartózkodik, holott már vissza kellett volna térnie Berlinbe, de meghosszabbította szabadságát.

A „Daily Herald” szerint Fritsch, vezérkari főnök is távozik. A lap különféle forrásra hivatkozva azt állítja, hogy Hitler maga veszi át a hadügyi tárcát. Göring már azért sem jöhet tekintetbe, mert a négyéves terv miatt már is túl van terhelve munkával.

Arcéhicédetések

Egy szó ára 3 lel, vastag betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” még további 10 lel. Allaskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lel. Első szó mindig vastag betűvel lesz szedve.

Adás-vétel

2 férfiöltöny eladó. Nagyvárad, Str. Pasteur 13.

Jókarban levő szép tiszta gyermekkosci eladó. Nagyvárad, Bul. Reg. Ferdinand 34. Hegedüs.

Eladó jutányos áron egy használt, de jókarban levő „Singer” varrógép. Megtekinthető: Nagyváradon, Bdul. Bucuresztilor (v. Káptalan-sor) 9. szám alatt.

Alkalmazás

Idősebb házevető, ki minden házteteendőt kell végezzen, keresték a Turiai (jud. Treiscaune) gör. katolikus plébániára. Jelentkezők írjanak Kröbl Alajos megbízott címére.

Bejáró takarítónőt keres félnapra. Gyógyszertár. Nagyvárad, Str. Vlahuta 46. (v. Szent János-utca.)

Különféle

Radnai egységes magyar gyorsírást olcsón tanítok. — Csoportban is. Cim a kiadóban.

Fényképnagyító laboráns bármilyen állást elvállal. Vidéken is. Gutj Mihály, Nagyvárad, Str. Gálarie 1. szám. (Köblös-telep.)

Antik íróasztal eladó. Nagyvárad, Str. Bucuresztilor (v. Kanonok-sor) 19. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. kőrtorgógépén. Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Kioltvasott

ujságot és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

PUHA OLMOT állandóan vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. 5. szám.

Lakás

Elegáns

utcai szoba teljes ellátással kiadó. Nagyvárad, Oltenia (v. Csengery) utca 2. szám.

4 nagy szobás

komfortos földszintes magánház, bőséges mellékkel, május elsejére kiadó. Értekezni: báró Gerliczy iroda. Telefon 856.

3 szobás komfortos földszintes villa-lakás május elsejére kiadó. Értekezni: báró Gerliczy iroda. Telefon 856.

2, 3 és 4 szobás

komfortos lakások, május elsejére kiadók. Értekezni: báró Gerliczy iroda. Telefon 856.

Butorozott szoba

teljes ellátással kiadó. Nagyvárad, Str. Vlahuta (v. Szent János-u.) 72.

Kiadó

üzleti helyiség berendezéssel azonnal. Nagyvárad, M. Averescu 37.

3 szobás

fürdőszobás lakás mellékkel és magános nagy szoba azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. I. G. Duca No. 23. (volt Sal Ferenc-utca.)

Szerényen butorozott

kis szobát keresek, jó házikosztal, lehetőleg a központban. Cimeket a kiadóhivatal továbbítja.